

รายงานการวิจัยเรื่อง

การศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านอำเภอขนอม
จังหวัดนครศรีธรรมราช

A Study of Accounting Problem in Village Fund

Khanom of Nakhon Si Thammarat Province

พัชรินทร์ บุญนุ่น

PATCHARIN BUNNOON

052939

นิตยา ทัดเทียม

NITTAYA TADTIAM

334.2

ว 523 ร

2550

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

รับ ๒ ๓๑,๕๖

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยประเภทอุดหนุนทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

หัวข้อโครงการวิจัย : การศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน
อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย : นาง พัชรินทร์ บุญนุ่น
นาง นิตยา ทัดเทียม
งบประมาณการวิจัย : ทุนวิจัยประเภทอุดหนุนทั่วไป (เงินผลประโยชน์)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
สาขาวิชา : การบัญชี
ปีงบประมาณ : พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการจัดทำบัญชีของ
กองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง 34 คน ใช้วิธีการสุ่ม
ตัวอย่างแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา
และลักษณะการประกอบอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีที่แตกต่างกัน

Research Plan Title : A Study of Accounting Problem in Village Fund
Khonom of Nakhon Si Thammarat Province
Name : Mrs. Patcharin Bunnoon
Mrs. Nittaya Tadtiam
Budget : Rajamangala University of Technology Srivijaya
Department : Accounting
Budget year : 2007

ABSTRACT

This work is a survey research which study the account of village fund's problems in Khonom district, Nakhon Sri Thammarat province. The sample size of 34 persons was determined and selected by using purposive sampling technique. The research results show that the account of village fund's problems were difference due to the differ about sex, age, education levels, and occupation of accountants.

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำโครงการวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น ไม่สามารถสำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของนักวิจัยแต่เพียงอย่างเดียว หากประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่องานวิจัย คือ การได้รับการสนับสนุนทุนอุดหนุนโครงการวิจัย ประเภทอุดหนุนทั่วไป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ความกรุณาของผู้บริหารระดับต่างๆ ที่สนับสนุนการทำงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย จนกลายเป็นรายงานการวิจัยที่สมบูรณ์ และขอขอบคุณคณะกรรมการติดตามงานวิจัยทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาชี้แนะ แก้ไข และกำหนดทิศทางการดำเนินงานไปสู่แนวทางที่เป็นไปได้และเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยนับว่าเป็นความกรุณาอย่างยิ่งซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช และคณะผู้บริหารทุกระดับ ทุกท่าน

พัชรินทร์ บุญนุ่น

นิตยา ทัดเทียม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตในการศึกษาวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	6
2.2 กรอบทิศทางการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	11
2.3 ประวัติอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช	17
2.4 กระบวนการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	18
2.5 แนวทางการพิจารณาการให้กู้ยืม	52
2.6 การทำนิติกรรมสัญญา	53
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
3.1 กรอบความคิดในการวิจัย	57
3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	58
3.3 การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	58
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
3.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61

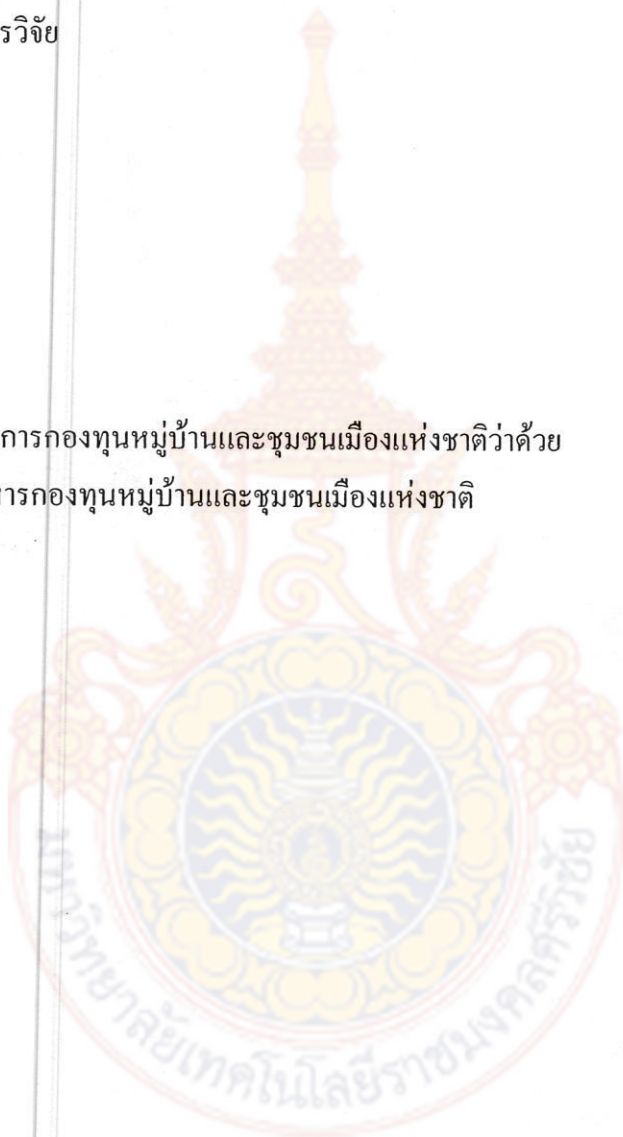
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
4.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	65
4.2 วิธีการดำเนินการวิจัย	65
4.3 สรุปผลการวิจัย	67
4.4 การอภิปรายผล	69
4.5 ข้อเสนอแนะ	70

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วย
การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
- ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับจาก พ.ศ. 2504 ประเทศไทยได้กำหนดให้มีแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และ สังคมในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-7 ที่ผ่านมามีเกิดจากการนำทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และความได้เปรียบด้านแรงงานที่มีราคาถูกและมีอยู่อย่างเหลือเฟือ ของประเทศมาใช้สนับสนุนการพัฒนาและขยายฐานการผลิตทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวในอัตราที่สูง แต่การเติบโตดังกล่าวนอกจากจะต้องแลกเปลี่ยนด้วยทรัพยากร ธรรมชาติที่ร่อยหลอและเสื่อมโทรมลงเป็นอย่างมากและต้องมีการลงทุนเทคโนโลยีและการตลาดจากต่างประเทศ ในขณะที่ข้อจำกัดที่เป็นอยู่ของประเทศทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพของคน การบริหารจัดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเสริมสร้างฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพ และประสิทธิภาพโดยรวมของการพัฒนาประเทศอันจะนำไปสู่ขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นตามมามี คือ ความขัดแย้งในสังคม จากการเลื่อมล้ำของรายได้และการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติที่เหลืออยู่เพียงเล็กน้อยนั้นมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาจะกระจุกอยู่เฉพาะพื้นที่ในเขตเมือง และชุมชนด้านอุตสาหกรรม ไม่เกิดการกระจายการพัฒนาสู่ชนบท ซึ่งเป็นพื้นที่ของคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดการอพยพย้ายถิ่นการผลิตของชุมชน โดยเฉพาะแรงงาน ซึ่งส่งผลถึงการแยกคนออกจากชุมชน ทำให้สรุปได้ว่าแม้การพัฒนาเศรษฐกิจจะบรรลุผลตาม ความมุ่งหมาย แต่ความสำเร็จดังกล่าวได้นำไปสู่ผลการพัฒนา ที่ไม่พึงปรารถนาทางด้านสังคม และการพัฒนานั้นอาจจะไม่ยั่งยืน เพราะคนในสังคมส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องกันมายาวนาน

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ และความต่อเนื่องของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ จึงได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การพัฒนาใหม่ โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคน ทั้งในฐานะ ผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา และเป็นผู้ได้รับประโยชน์ หรือผลกระทบโดยตรงจาก การพัฒนาจึงมุ่งเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมที่มี "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" และมีกระบวนการที่บูรณาการทุกด้านในการเชื่อมโยงกัน ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีความสามารถ มีประสิทธิภาพต่อการสร้างความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

จากกระบวนการทัศน์ใหม่ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ และความต่อเนื่องของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ กับปรัชญาของนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง และเกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเสริมสร้างการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม รวมถึงการกระจายอำนาจ ให้ท้องถิ่นและเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน ๑ ล้านบาท เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการ ที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง การเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ปัญหาความยากจน เป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย ภายใต้การดำเนินงานของรัฐบาลซึ่งเล็งเห็นว่าการตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินของตนเอง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนซึ่งจะสะท้อนถึงการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจรากฐานของประเทศสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบางที่แถลงต่อรัฐสภา จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รับผิดชอบนโยบายดังกล่าวและคณะกรรมการได้ออกระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ.2544 เพื่อกำหนดโครงสร้างระบบการบริหารจัดการกองทุนและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การควบคุมการใช้จ่ายเงินและการรายงานผล ตลอดจนแนวทางการตรวจสอบ กำกับดูแล และการมีส่วนร่วมของประชาชนและสมาชิกกองทุน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและบรรลุวัตถุประสงค์

กองทุนหมู่บ้านบริหารงาน โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกัน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารจัดการกองทุนรวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน

2. ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

3. รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่มองค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

4. สำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่นๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

5. พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

6. ทำนิติกรรมสัญญาหรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

7. จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือตกลงกันหรือตามสมาชิก จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอและจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

8. การจัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับจากการจัดสรรดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับจากการจัดสรรจากคณะกรรมการ คืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เลิกจ่ายในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือ หรือออกคำสั่งเป็นที่สุด เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนไม่เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

โครงการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านแห่งละ 1 ล้านบาท ซึ่งเป็นนโยบายหลักประการหนึ่งของรัฐบาลพรรคไทยรักไทยเป็นแกนนำ โดยมุ่งหวังที่จะให้เป็นเงินทุนหมุนเวียนให้เกิดการผลิตและจำหน่ายอันส่งผลไปถึงการเพิ่มอำนาจซื้อในระดับท้องถิ่นนั้น ก่อให้เกิดการเสริมสร้างตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทางสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน

กลไกการทำงานของระดับชุมชน จะนำไปสู่ความสำเร็จต้องเป็นชุมชนที่เปิดรับความหลากหลาย มีความยืดหยุ่นในการทำงานสูง ดังนั้น หากจะเอากรอบของระบบราชการซึ่งเป็นลักษณะการรวมศูนย์อำนาจมาใช้ในการกำกับดูแลอาจประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นกระบวนการบริหารกองทุนหมู่บ้านจึงมีอยู่ 3 ระดับคือ ระดับชาวบ้าน ระดับอำเภอ-จังหวัด และระดับชาติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะรวมเอาระบบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะความยืดหยุ่นของระบบการเงิน การบัญชีค่อนข้างสูง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ตรวจสอบและส่งเสริมให้ชุมชนสามารถยืนบนขาของตนเองได้ เพราะหาไม่แล้วจะเกิดความเสียหายใหญ่หลวงได้ หรืออาจจะกลายเป็นเอ็นพีแอลระดับหมู่บ้านขึ้นมาได้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้านให้มีความถูกต้องชัดเจน โปร่งใสสามารถสอบกลับรายการได้
- 2) เพื่อนำปัญหาการจัดทำบัญชีไปจัดทำระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านต่อไป

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้ทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ ต่างกันมีปัญหา ในการจัดทำบัญชีแตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช อาศัยกรอบแนวคิดตามทฤษฎีการจัดทำบัญชี และแนวทางการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งกล่าวถึงขั้นตอนในการบันทึก รายการบัญชี และวิธีการดำเนินงานตามลักษณะกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้าน

1.5 ขอบเขตในการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ของคณะกรรมการดำเนินงานแต่ละกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. กลุ่มประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน
2. พื้นที่การวิจัย ที่ทำการกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่ง อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ช่วงเวลา เดือน มีนาคม – เดือนเมษายน พ.ศ. 2550
4. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 34 หมู่บ้าน

4208096

M

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ ตัวแปรตามภูมิหลังประชากร

5.1.1 เพศ

5.1.2 อายุ

5.1.3 วุฒิการศึกษา

5.1.4 ลักษณะการประกอบอาชีพ

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีของกองทุนในแต่ละหมู่บ้าน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาในการจัดทำบัญชี หมายถึง ข้อสงสัยที่ต้องพิจารณาแก้ไขในการดำเนินงานจัดทำบัญชีกองทุนของแต่ละหมู่บ้าน

2. กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง การดำเนินงานลักษณะกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน ในเขตอำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหารงานกองทุนของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน

4. เพศ หมายถึง เพศของผู้จัดทำบัญชี จำแนกออกเป็น เพศชาย และ เพศหญิง

5. อายุ หมายถึง อายุตามปีปฏิทินของผู้จัดทำบัญชี จำแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ น้อยกว่า 30 ปี ตั้งแต่ 30 – 40 ปี และมากกว่า 40 ปี

6. วุฒิทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ในสาขาวิชาต่างๆ

7. ลักษณะการประกอบอาชีพ หมายถึง ลักษณะการประกอบสัมมาอาชีพของผู้จัดทำบัญชี จำแนกออกเป็น ผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้าง และอาชีพเกษตรกรรม

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ให้มีความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส สามารถสอบกลับรายการได้ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านแต่ละกองทุน ตลอดจนเป็นแนวทางให้ผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านปรับปรุงแก้ไขกระบวนการในการบริหารงานกองทุนต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

- 1, เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- 2, ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
- 3, เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 4, เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาคม
- 5, กระจายอำนาจในท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต

5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

หลักการจัดสรรเงิน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติมีหลักการในการจัดสรรเงินให้แก่ กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ดังนี้

1. ความพร้อม ความสนใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
2. ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน ที่เน้นความพร้อมของบุคคลทั้งในด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน
3. ความพร้อมของระบบการตรวจสอบ การประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ กองทุนโดยสมาชิก
4. ความพร้อมของการบริหารจัดการที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันระหว่างกองทุนหมู่บ้าน หรือ ชุมชนเมืองกับกองทุนอื่นๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

การเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง จะต้องร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้ง กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างจิตสำนึก และกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
 - สร้างจิตสำนึกร่วมกันของประชาชน ในการเป็นเจ้าของกองทุนที่จะต้องร่วมกัน บริหารจัดการโดยประชาชนเพื่อประชาชนของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
 - สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ทราบนโยบาย กลไก แนวทาง การบริหาร จัดการกองทุนของตนเอง
 - สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ และบริหารจัดการ กองทุน เริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนร่วม สร้างกองทุนไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

2. เลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน

จัดเวทีชาวบ้าน เพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย กรรมการทั้งชายและหญิง ในอัตราส่วนเท่าเทียมกัน ทั้งนี้หมายถึง มี จำนวนเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ขึ้นอยู่กับเวทีชาวบ้านที่เกี่ยวกับจำนวนและวิธีการเลือกสรร คณะกรรมการกองทุน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้

- องค์ประชุมของเวทีชาวบ้าน คือจำนวนสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

- ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง
- เลือกกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

- ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง
- เลือกคณะกรรมการกองทุน ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

- เลือกคนดีมีความรู้ ประสบการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

3. คุณสมบัติคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ประชาชนร่วมกันคัดเลือกคนดีและมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการกองทุนเพื่อบริหารกองทุนประชาชน

- เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านหรือชุมชนมาไม่น้อยกว่า 2 ปี
- เป็นผู้มีอายุ 20 ปี บริบูรณ์
- เป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่ติดการพนัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีประวัติเสียด้านการเงินและยึดมั่นระบอบประชาธิปไตย

- ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ
- ไม่เคยรับโทษจำคุก เว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาท
- ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ และความผิดฐานบุกรุก

- ไม่เคยถูกไล่ออก หรือให้ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
- ไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการหรือมติของสมาชิก

4. การจัดทำระเบียบข้อบังคับ

เมื่อดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุนและประชาชนร่วมกันจัดทำระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน (กติกากองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองตนเอง โดยมีแนวทางดังนี้

- ประเด็นที่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

- วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

- ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ยืมไม่เกินหนึ่งปี
- ประเด็นอื่นๆ คณะกรรมการกองทุน โดยความเห็นชอบของสมาชิกเป็นผู้กำหนด

5. การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เมื่อจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนแล้ว

คณะกรรมการกองทุน (กคก) และสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกาวางไว้ เช่น

- การรับสมาชิก
- การระดมทุน
- การจัดทำระบบบัญชี
- การจัดระบบตรวจสอบ
- การมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบของกรรมการ
- อื่นๆ

6. การขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล

เมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้ว สามารถขอรับการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

6.1 การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

- จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งขอรับแบบ กทบ.2 จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

- ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบ ข้อบังคับกองทุน

- เปิดบัญชีกับธนาคาร

6.2 การประเมินความพร้อมกองทุน

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้ว คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน จะประเมินความพร้อมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจการบริหารกองทุนของคณะกรรมการ

กองทุน

- ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
- การเปิดบัญชีเงินฝากกองทุน

6.3 รับผิดชอบเงิน

เมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ อนุมัติเงินจัดสรรตามผลการประเมินความพร้อมแล้ว จะแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทราบ เมื่อกองทุนได้รับแล้วให้ติดต่อธนาคารเพื่อทำหลักฐานการรับเงินจัดสรร โดยมีเอกสารดังต่อไปนี้

- สมุดบัญชีเงินฝากกองทุน
- มติที่ประชุม ซึ่งเห็นชอบและมอบหมายให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้มีอำนาจ

ในการทำนิติกรรมสัญญากับธนาคาร ไปแสดงต่อธนาคารและมติดังกล่าวต้องให้ประธานกรรมการของกองทุนลงนามกำกับ และรับรองสำเนาครบทุกหน้า

- บัตรประจำตัวประชาชนของคณะกรรมการกองทุน

7. กรณีที่ไม่ผ่านการประเมิน

กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองใด ที่ได้รับแจ้งว่าไม่ผ่านการประเมินความพร้อมให้ดำเนิน ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเรื่องต่างๆ ตามที่ได้รับแจ้งผลการประเมินความพร้อม โดยมีแนวทางและวิธีการดังนี้

7.1 แนวทางการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุนร่วมกับสมาชิกเตรียมความพร้อมตามแนวทางดังนี้

- โดยร่วมมือและช่วยเหลือกันเองในหมู่บ้าน
- ขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว

- ขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ
- การผสมผสานกันทั้ง 3 แนวทาง

7.2 วิธีการเตรียมความพร้อม

คณะกรรมการกองทุน ดำเนินการเพื่อให้เกิดความพร้อมด้วยดังนี้

- สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่บ้านหรือชุมชน โดยการใช้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนอื่นที่ผ่านการประเมินความพร้อมแล้ว เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- การสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการและการจัดการแก่คณะกรรมการกองทุน และสมาชิกจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและอำเภอ

7.3 เมื่อมีความพร้อมแล้ว

- เมื่อกองทุนมีความพร้อม คณะกรรมการกองทุน แจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เพื่อมาติดตามตรวจสอบ และรายงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จะโอนเงินเข้ากองทุน เมื่อได้รับรายงานจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง จะประสบผลสำเร็จได้หากมีสิ่งเหล่านี้อยู่ในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

- ชาวบ้านมีจิตสำนึก ร่วมกันในการเป็นเจ้าของกองทุน
- ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาด้วยคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเอง รวมทั้งเคารพในกติกาที่กำหนดร่วมกัน
- มีคณะกรรมการกองทุนที่เป็นคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ เสียสละ และรับผิดชอบ
- มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการเรียนรู้ร่วมกัน คิดร่วมกัน ทำร่วมกัน ติดตามตรวจสอบร่วมกัน และรับผลประโยชน์ร่วมกัน อย่างเป็นธรรมชาติ
- มีความสามัคคี ความเอื้ออาทร เกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส
- มีการประสานความร่วมมือทั้งในด้านการเรียนรู้และกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

2.2 กรอบทิศทางการดำเนินงาน

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยมีปรัชญาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้าน และชุมชนด้วยคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเอง มีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม และเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และวัตถุประสงค์สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถ ในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ผู้การพึงพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้น

เศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นไปตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) ได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามนโยบาย เป็น 3 ระยะ

- ระยะที่ 1 การจัดตั้งกองทุน “การเรียนรู้เพิ่มเติมให้พร้อมของชุมชนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการจัดตั้งกองทุน”

- ระยะที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุน “การสร้างการเรียนรู้โดยตรง แก่คณะกรรมการกองทุน ด้วยองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน พร้อมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้วยกระบวนการประชารัฐ

- ระยะที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง “การเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน ลักษณะเครือข่าย”

แผนงานและงบประมาณเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ตามนโยบายแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (ปี พ.ศ. 2544) เป็นระยะของการจัดตั้งกองทุน ซึ่งมีแผนงาน ดังนี้

1. การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติโดยการทำระเบียบ และคู่มือการปฏิบัติงาน
2. การประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชน และท้องถิ่นของประชาชนให้เข้าใจ ปรัชญาของนโยบายกองทุนหมู่บ้าน

3. การจัดโครงสร้างของการปฏิบัติงานตามระเบียบ การทำความเข้าใจแก่นุเคราะห์ การสนับสนุนและการตอบปัญหาและให้ข้อเสนอแนะ

4. การเตรียมกลไกเสริมในรูปแบบ “ประชารัฐ”

5. การส่งเสริมและสนับสนุนการเตรียมความพร้อมของชุมชนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระยะที่ 2 (ปี พ.ศ. 2544-2545) เป็นระยะที่มุ่งเน้นเพื่อก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้การสร้างองค์ความรู้ให้กับคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุน เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 300 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญดังนี้

1. โครงการเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. เวทีเครือข่ายการเรียนรู้ระดับอำเภอของกองทุน
4. การสังเคราะห์บทเรียนกองทุนระดับจังหวัด
5. การวิจัย ประเมินผล และการพัฒนากองทุน

ผลลัพธ์และผลกระทบจากนโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองประสบความสำเร็จอย่างน่าพอใจทั้งผลลัพธ์ ผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม กล่าวคือ ด้านสังคมสร้างโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สร้างแหล่งเงินของตนเอง ตามแนวปรัชญา “คิดเอง ตัดสินใจเองและทำเอง เพื่อการพึ่งพาตนเองในอนาคต” สร้างกระบวนการเรียนรู้ “การบริหารจัดการ” แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งคณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งการเมือง ข้าราชการ องค์กรพัฒนา เอกชน องค์กรประชาชน ในรูปแบบคณะกรรมการสนับสนุน ระดับจังหวัดและอำเภอ และเครือข่ายภาครัฐ ที่เป็นการสร้างรูปแบบการทำงานกันอย่างบูรณาการ รวมทั้งเป็นแนวทางและเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยยึดการมีส่วนร่วมของประชาชนที่รัฐสนับสนุนศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่ภาคประชาชน ด้านเศรษฐกิจ “มีการกระจายเงินทุนในท้องถิ่นโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผู้บริหารสินเชื่อแก่สมาชิก” อันจะมีผลกระทบด้านเศรษฐกิจอันดี ทั้งการเพิ่มของรายได้ ประชาชาติ การขยายการผลิต ทดแทนแหล่งเงินกู้ของประชาชนที่ส่งผลถึงการลดภาระรายจ่ายจากดอกเบี้ยที่มีอัตราสูงรวมถึงการส่งเสริมการออมของประชาชนเพื่อชุมชน เกิดการสร้างงานและธุรกิจชุมชน อันเป็นการสร้างรากฐานที่เข้มแข็งและยั่งยืนในชุมชน ด้านการเมือง เป็นกระบวนการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการชุมชนของตนเอง โดยประชาชนได้มีโอกาสเลือกผู้แทนมาบริหารจัดการกองทุนด้วย การกำหนดระเบียบ หรือวิธีการปฏิบัติเพื่อบริหารจัดการเงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้ร่วมกัน และด้านวัฒนธรรม ก่อให้เกิดจิตสำนึกในการเอื้ออาทรสามัคคี และกระจายความเสมอภาคในชุมชนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งเกิดการเอาใจใส่และเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่นๆ

ระยะที่ 3 (ปี พ.ศ.2546-2547) การนำไปสู่ความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยมีแผนงานเพื่อนำไปสู่ความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อการพึ่งพาตนเองได้ของกองทุนทั้งด้านสังคมและธุรกิจ
2. การเสริมสร้างกองทุนที่ยั่งยืน โดยการขยายเงินกองทุน การสร้างเครือข่ายกองทุน และการเชื่อมโยงทุนจากกองทุนกับสถาบันการเงินอื่น
3. การเสริมสร้างกองทุนและเครือข่ายกองทุนที่เกิดขึ้น เป็นเครื่องมือนำไปสู่การเชื่อมประสานนโยบายอื่นๆ และความเข้มแข็งของชุมชน

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานในระยะที่ 3 ซึ่งเป็นระยะของการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้เป็นยุทธศาสตร์หลัก การสร้างกองทุนที่ยั่งยืนโดยการขยายเงินกองทุนการสร้างเครือข่าย และการเชื่อมโยงทุนกับสถาบันการเงิน ตลอดจนการเชื่อมประสานนโยบายอื่นๆ และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว จึงได้กำหนดแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดชั้นกองทุนตามประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยใช้ระบบฐานข้อมูลจาก บัณฑิตกองทุนกรรมการพัฒนาชุมชน และธนาคารออมสินหรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตามชั้นกองทุนเป็น 3 ระดับ คือ กองทุนที่มีการบริหารจัดการที่ดี (ประเภท ก.) กองทุนที่มีการบริหารจัดการที่อยู่ในระดับปานกลาง (ประเภท ข.) และกองทุนที่ต้องมีการปรับปรุง ด้านการบริหารจัดการ (ประเภท ค.)

2. การจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาปรับปรุงกองทุน ตามระดับชั้นของกองทุน เป้าหมาย ดังนี้

- กองทุนที่มีการบริหารจัดการดี (ประเภท ก.) มุ่งกิจกรรมเพิ่มทุน ตามขนาดหรือจำนวน ประชาชนของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง สนับสนุนและเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนให้เข้มแข็ง ยั่งยืน ทั้งการทำธุรกิจชุมชน การส่งเสริมให้มีการสร้างและจัดสวัสดิการเพื่อการแบ่งปัน หรือ เกื้อกูลกันของคนในชุมชน

- กองทุนที่มีการบริหารจัดการที่อยู่ในระดับปานกลาง (ประเภท ข.) เปิดโอกาสให้กองทุน สร้างและพัฒนาตนเอง เพื่อเกิดการเพิ่มศักยภาพให้สูงขึ้นอันเป็นการยกระดับกองทุน โดยให้การ สนับสนุนช่วยเหลือตามความจำเป็นหรือความต้องการของกองทุน

- กองทุนที่ต้องการปรับปรุงด้านการบริหารจัดการ (ประเภท ค.) ส่งเสริมให้ คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอและจังหวัด หรือเครือข่ายกองทุนให้เกิดการเกื้อกูล และ สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพในลักษณะของ “พ่อช่วยลูก” หรือ “เพื่อนช่วยเพื่อน” รวมถึงการ สนับสนุน และส่งเสริมจากกลไกที่สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) มีอยู่ทั้งเครือข่ายภาครัฐ บัณฑิตกองทุน นักการเมืองท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ ให้มีส่วนเกื้อกูลและผลักดันในการสร้าง และพัฒนาความพร้อมกองทุนตามศักยภาพ และ ความพร้อมของประชาชนในชุมชนหรือหมู่บ้าน โดยกองทุนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

3. การเพิ่มพลังกองทุน และพลังประชาชน โดยการประกวดกองทุนแต่ละประเภทเพื่อเป็น แรงจูงใจ รวมทั้งการเพิ่มพลังทางเศรษฐกิจ โดยการเพิ่มทุนและการปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ วัตถุประสงค์ และเงื่อนไขกองทุนของรัฐอื่นๆ เพื่อสร้างควมมีเอกภาพ ประสิทธิภาพกองทุนของ รัฐ โดยการบริหารของประชาชน

กรอบแนวคิดการสร้างกระบวนการเรียนรู้

1. สร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางการ เรียนรู้

2. กำหนดผู้ร่วมดำเนินการ “เจ้าภาพร่วม” โดยมุ่งวัตถุประสงค์เดียวกัน ทั้งเครือข่ายประชา รัฐอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ/จังหวัด สถาบันการศึกษา สถาบันการเงินของรัฐ กองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง และเครือข่ายอื่นๆ

3. สร้างองค์ความรู้ โดยใช้การวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือ ที่มีนักวิจัยในชุมชน(ระดับตำบล) เพื่อทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยง
4. การพัฒนาศักยภาพกองทุนใช้การเรียนรู้ เป็นกระบวนการเพิ่มและพัฒนาศักยภาพ
5. การบูรณาการของเจ้าภาพร่วม เป็นการบูรณาการเชิงปฏิบัติการร่วม ไม่ใช่แนวคิดร่วม แต่เพียงอย่างเดียว
6. มีการวัดผลลัพธ์ของกระบวนการ และความเข้มแข็งของกองทุนและชุมชนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง
7. นำผลลัพธ์มาสู่การประเมินผลย้อนกลับ

ที่มาของเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ปราศจากภาระผูกพัน
3. เงินกู้ยืม
4. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
8. เงินหรือทรัพย์สินอื่นๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

052939

จ.

334.2

พ 5235

2550

การควบคุมการรับ-จ่ายเงินกองทุน

เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านมีการดำเนินกิจการหลายกิจกรรม ดังนั้น เพื่อให้การควบคุมการดำเนินงานกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เพื่อความสะดวกรในการปฏิบัติงานการควบคุม และการตรวจสอบให้คณะกรรมการกองทุนเป็นบัญชีเงินฝากธนาคารกับธนาคารที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง กำหนดเป็น 2 บัญชี ดังนี้

1. ชื่อบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 1) เพื่อรับโอนเงิน 1 ล้านบาท จากบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หรือตามวงเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการและเพื่อรับเงินจากการชำระหนี้จากลูกหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) ที่กู้จากเงินกองทุน 1 ล้านบาท

2. ชื่อบัญชีเงินออมของสมาชิกกองทุน หมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 2) เพื่อรับเงินจากสมาชิกของกองทุนตามที่ได้ตกลงที่จะฝากเงินหรือออมเงินกับกองทุน เป็นเงินสะสมของสมาชิก และเพื่อรับเงินจากการชำระหนี้จากลูกหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย) ที่กู้จากเงินออมของสมาชิก

บัญชีเงินฝากทั้ง 2 บัญชีจะช่วยให้ผู้ยืมแก่สมาชิกของกองทุน ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดในระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และภายในวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด คือ วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกิน 20,000 บาท เว้นแต่ผู้ขอกู้เกิน 20,000 บาทและได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก จึงให้กู้เกิน 20,000 บาท ได้ แต่ต้องไม่เกิน 50,000 บาท โดยผู้ขอกู้จะต้องเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ เพื่อรับโอนเงินที่ได้รับอนุมัติให้ผู้ยืมจากธนาคารไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้กู้ต่อไป

การชำระคืนเงินกู้

ผู้กู้จะต้องชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย โดยนำเงินส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่ธนาคารและส่งหลักฐานการชำระคืนให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ไปจัดทำบัญชีลดยอดลูกหนี้เงินกู้ และทำรายงานการเงินต่อไป ดังนี้

1. บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 1) สำหรับลูกหนี้ที่กู้เงินจากเงินกองทุน 1 ล้านบาท

2. บัญชีเงินออมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.....(บัญชีที่ 2) สำหรับลูกหนี้ที่กู้เงินจากเงินออมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

กรณีรับรายรับทุกกรณี จะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้กับสมาชิกทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานในการลงบัญชี

กรณีรับรายรับเป็นเงินสด ให้คณะกรรมการกองทุนรวบรวมเงินนำฝากธนาคารทุกสิ้นวัน การลงบัญชี

กรณีรับรายรับเป็นเงินสด ให้คณะกรรมการกองทุนรวบรวมเงินนำฝากธนาคารทุกสิ้นวัน หรืออย่างช้าในวันถัดไป

ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารหรือผลประโยชน์อื่นที่กองทุนได้รับ ต้องนำไปบริหารให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก และใช้จ่ายตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน รวมทั้งทำบัญชีควบคุมและรายงานตามแนวทางที่แนะนำในคู่มือนี้ หรือตามวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด

สำหรับค่าใช้จ่ายดำเนินงานกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่าย และมีเงินดอกผลเพียงพอที่จะจ่ายจะต้องจ่ายตามอัตราและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด และการจ่ายค่าใช้จ่ายทุกรายการจะต้องมีใบเสร็จรับเงิน เว้นแต่ผู้รับเงินจากกองทุนไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้ได้ ให้กองทุนทำใบสำคัญจ่ายทุกครั้ง เพื่อเป็นหลักฐานในการลงบัญชี

2.3 ประวัติอำเภอขนอม

อำเภอขนอมมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าเป็นเมืองเก่าแก่ ในรัชสมัยพระเจ้าอยู่ทองแห่งกรุงศรีอยุธยา ระหว่าง พ.ศ. 1893 – 1912 เนื่องจากเมืองนครศรีธรรมราชได้เกิดอหิวาต์ ระบาดผู้คนล้มตาย เป็นจำนวนมาก พระเจ้าอยู่ทองจึงมีบัญชาให้พระพนมวังและนางเสด็จทองผู้เป็นพระญาติใกล้ชิด ลงมาสร้างเมืองชื่อ “นครตอนพระ” (ปัจจุบันอยู่ในตำบล กงตาก อำเภอกาญจนดิษฐ์) และได้มอบหมาย ให้เชื้อพระวงศ์สร้างเมืองเล็กๆ ขึ้นใกล้เคียงกันบริเวณรอบเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อรวบรวม ประชาชน ที่หนีโรคระบาดตั้งเป็นชุมชนตามเดิม จึงปรากฏมีหลายเมืองที่สร้างขึ้นในสมัยนั้น รวมทั้ง เมืองที่มีชื่อว่า “เมืองตระนอม” เมืองตระนอมสร้างขึ้น โดยพระเจ้าอินทราชาและเจ้าหญิงสนตรา (ธิดาของพระพนมวัง)เมื่อประมาณ พ.ศ. 1908 มีความเจริญมากกว่า เมืองอื่นๆ ซึ่งสร้างในรุ่นราวคราว เดียวกัน เช่นเมืองตระชน (ปัจจุบัน อ.สิชล) เมืองกะแคะ (ปัจจุบัน ต.กะแคะ อ.กาญจนดิษฐ์) ซึ่งมี ร่องรอยเป็น ปูนูนียสถานทางประวัติศาสตร์ย้อนหลังหลายร้อยปี เช่น วัดเจดีย์หลวง มีพระพุทธรูปเก่าแก่ และสระน้ำ ปรากฏอยู่ วัดท่าจันทร์ มีเจดีย์โบราณอยู่บนเขาธาตุ ถ้าเขาพระวัดเตล็ด มีพระพุทธรูป เก่าแก่ คำว่าขนอม ไม่ปรากฏคำแปลในพจนานุกรม มีการสันนิษฐานถึงที่มาดังนี้

1. เพี้ยนมาจากชื่อเมืองเดิม คือ “เมืองตระนอม”
2. มาจากคำว่าเขาล้อม ซึ่งในพื้นที่มีเขาล้อมรอบ และแผลงมาเป็น “ขนอม”
3. มาจากคำว่า”เขาพนม” ซึ่งเป็นภูเขาใหญ่ลูกหนึ่งของอำเภอขนอม

จากเหตุผลเกี่ยวกับที่มาของคำว่า “ขนอม” ข้อสันนิษฐานข้อแรกมีน้ำหนักมากที่สุด เพราะมีหลักฐาน อังอิงทาง ประวัติศาสตร์ปรากฏร่องรอยอย่างแน่ชัด เนื่องจากเมือง ตระนอม อยู่ห่างไกลเส้นทาง คมนาคม ทำให้ผู้คนลดน้อยลงจนเกือบกลายเป็นเมืองร้าง มีสภาพเป็นเมืองหลงสำรวจอยู่หลายร้อยปีจนกระทั่งในสมัย รัชกาลที่ 5 ได้ทำการสำรวจอยู่ในทำเนียบการปกครองของกระทรวงมหาดไทย มี ฐานะเป็นตำบลหนึ่งของ อำเภอสิชล ยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอเมื่อ พ.ศ. 2481 และยกฐานะเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2502

สภาพทั่วไปของอำเภอขนอม

อำเภอขนอม มีพื้นที่ 433,926 ตารางกิโลเมตร หรือ 271,203.75 ไร่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัด 105 กิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานีประมาณ 60 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 700 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในแนวเทือกเขาน้อยใหญ่และที่ราบเชิงภูเขา จากทิศเหนืออ้อมไป จรดทิศตะวันตกและทิศใต้ พื้นที่ ตอนกลางเป็นที่ราบเปิดสู่ฝั่งทะเลอันอ่าวไทยจึงมีทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว ทาง ธรรมชาติเป็นอย่างมาก โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือจด อำเภอคอนสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศใต้จด อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศตะวันออกจด ฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย

ทิศตะวันตกจด อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอขนอมแบ่งเขตการปกครองท้องที่ออกเป็น 3 ตำบล จำนวน 34 หมู่บ้าน คือ

1. ตำบลขนอม จำนวน 14 หมู่บ้าน
2. ตำบลควนทอง จำนวน 12 หมู่บ้าน
3. ตำบลท้องเนียน จำนวน 8 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น มี 4 องค์การคือ

องค์การบริหารส่วนตำบลขนอม (หมู่ที่ 2, 3 บางส่วนและ 4 - 14 ตำบลขนอม)

องค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง (หมู่ที่ 1 - 12 ตำบลควนทอง)

องค์การบริหารส่วนตำบลท้องเนียน (หมู่ที่ 1- 8 ตำบลท้องเนียน)

เทศบาลตำบลขนอม (หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 3 บางส่วน ของตำบลขนอม)

2.4 กระบวนการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การจัดทำบัญชีและรายงาน ให้จัดทำบัญชีและรายงานแยกเป็น 2 ชุด ตามกิจกรรมของกองทุน คือ กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน ทุกครั้งที่มีการรับจ่ายเงินให้บันทึกบัญชีควบคุมให้ถูกต้อง ครบถ้วนเพื่อประโยชน์ ดังนี้

1. เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่รับผิดชอบบริหารจัดการเงินกองทุน ใช้ควบคุมการรับ- จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
2. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำเดือน และรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ให้สมาชิกและสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน
3. เพื่อจัดทำรายงานการเงินประจำปี แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุน ส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดตรวจสอบ และรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ พร้อมกับประกาศเปิดเผยให้ประชาชนและสมาชิกทราบ

หมู่บ้าน.....

ใบเสร็จรับเงิน

วันที่.....เล่มที่.....เลขที่.....

ได้รับเงินจาก.....เลขที่สมาชิก.....

หุ้นสะสม.....บาท

หนี้คงค้าง.....บาท

วคป.	รายการ	จำนวนเงิน	งวดที่	ชำระเงินกู้				รวมเป็นเงิน
				เงินต้น	ดอกเบี้ย	ค่าปรับ	เงินต้น คงเหลือ	
	เงินฝากสัจจะ เงินรับฝาก ค่าหุ้น สัญญาภู่เลขที่							
()	ตัวหนังสือ			รวมเงิน	
ผู้รับเงิน.....								

คำอธิบาย

- (1) ใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานที่กองทุนออกให้แก่สมาชิกเมื่อมีการรับเงินทุกกรณี ไม่ว่าจะรับเป็นเงินสด หรือเงินฝากธนาคาร เช่น เมื่อสมาชิกรับเงินไปชำระหนี้เงินกู้ที่ธนาคาร สมาชิก(ผู้กู้) จะได้รับสำเนาใบนำฝากเงินจากธนาคาร เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการชำระหนี้เงินกู้ที่ธนาคารแล้ว สมาชิกรายนี้จะต้องนำสำเนาใบนำฝากมามอบให้แก่คณะกรรมการกองทุน เพื่อขอรับใบเสร็จรับเงินจากกองทุนไปแทน
- (2) หุ้นสะสม หมายถึง จำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกสะสมไว้กับกองทุน โดยเก็บยอดจากทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/ค่าหุ้น/เงินรับฝาก รายตัว
- (3) หนี้คงค้าง หมายถึง จำนวนเงินต้น ดอกเบี้ยและค่าปรับ (ถ้ามี) คงเหลือที่ถูกหนี้ต้องชำระ ในงวดต่อไปรวมทั้งยังไม่ชำระในงวดก่อน เก็บยอดจากทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ช่อง “คงค้าง”
- (4) งวดที่ หมายถึง จำนวนงวดที่ชำระค่าหุ้น/จำนวนงวดที่ชำระคืนเงินกู้

หมู่บ้าน.....

ใบสำคัญจ่าย

วันที่.....เดือนที่.....เลขที่.....

ได้รับเงินจาก.....เลขที่สมาชิก.....

รายการ	จำนวนเงิน
()ตัวหนังสือ	รวมเงิน
ผู้รับเงิน.....	ผู้จ่ายเงิน.....

คำอธิบาย

- (1) ใบสำคัญจ่ายเป็นหลักฐานแสดงการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงิน
- (2) กรณีที่ผู้รับเงินไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินให้กองทุนได้

วิธีการทำบัญชีกองทุน สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

การจัดทำบัญชีอย่างน้อยต้องมีสมุดบัญชี ทะเบียน และรายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สมุดบัญชี เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายละเอียดการรับและจ่ายเงินกองทุน ประกอบด้วย

1.1 สมุดบัญชีรายรับเงินกองทุน 1 ล้าน การรับเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายรับ เพื่อบันทึกควบคุมการรับเงินทุกประเภทเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์

คำอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายรับ

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการรับเงิน
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงการรับเงิน เช่น หนังสือแจ้งการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการ หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชี เพื่อชำระหนี้จากสมาชิก เป็นต้น

- รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการรับเงิน
- เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดตามที่คณะกรรมการกำหนดให้รับหรือมิไว้ใช้จ่ายตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้ลงสมุดบัญชีแสดงจำนวนเงินที่ได้รับ พร้อมกับประเภทของเงินด้วยจำนวนที่เท่ากัน

- เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือที่ได้รับหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากจากสมาชิกเพื่อการชำระคืนเงินกู้ เป็นต้น

- ประเภทรายรับ หมายถึง รายรับแต่ละประเภทของกองทุน จำนวนเงินรายรับทุกประเภทในสมุดบัญชีรายรับ เมื่อรวมกันแล้วจะต้องเท่ากับช่องเงินสดและเงินฝากธนาคาร

- เงินรับจัดสรรจากคณะกรรมการ หมายถึง จำนวนเงิน 1 ล้านบาท ที่คณะกรรมการ(ส่วนกลาง) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร “บัญชีกองทุนหมู่บ้าน.....” เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนหมู่บ้าน สำหรับการลงทุน

- เงินเพิ่มกองทุนระดับ AAA หมายถึง จำนวนเงิน 100,000 บาท ที่ทางรัฐบาลสนับสนุนให้กับกองทุนหมู่บ้านที่มีการบริหารจัดการในระดับที่ดี (ระดับ AAA) โดยส่วนกลางจะโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร “บัญชีกองทุนหมู่บ้าน.....” เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน สำหรับการลงทุน(เพิ่ม)

- เงินสมทบกองทุน หมายถึง จำนวนเงินของเงินสมทบกองทุนที่ทางกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านได้กำหนดไว้ในระเบียบฯ ของแต่ละกองทุน

เงินสมทบกองทุนนี้จะมีการจัดสรรจากกำไรสุทธิทุกสิ้นปี จะมียอดเงินเพิ่มขึ้น ทุก 7 ปี เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน สำหรับการลงทุน (เพิ่ม)

- รับชำระคืนเงินกู้ยืม หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับชำระจากลูกหนี้ เมื่อถึงกำหนดชำระตามสัญญากู้ ทั้งที่เป็นเงินต้น ดอกเบี้ยและค่าปรับ (ถ้ามี)
- จำนวนผู้กู้ หมายถึง จำนวนรายผู้กู้ที่มาชำระหนี้เงินกู้
- เงินต้น หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับชำระจากผู้กู้ ในส่วนของเงินต้นเป็นงวดๆ ตามที่ได้ตกลงในสัญญากู้ยืม
 - ดอกเบี้ย หมายถึง จำนวนเงินค่าดอกเบี้ยที่ผู้กู้ชำระให้แก่กองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
 - ค่าปรับ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องเสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนเงินที่ขาดส่งหรือค้างชำระในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย
 - ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายให้แก่กองทุนตามอัตราที่ธนาคารกำหนดเมื่อมีการฝากเงินไว้กับธนาคาร
 - รายได้อื่นๆ หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับนอกเหนือจากเงินที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้เป็นรายได้ของกองทุน
 - รวมรายรับ หมายถึง จำนวนเงินรายรับทั้งสิ้นที่กองทุนได้รับ

1.2 สมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท การจ่ายเงินทุกกรณีจะต้องนำมาลงบัญชีในสมุดบัญชีรายจ่าย เพื่อบันทึกควบคุมการจ่ายเงินสดและการจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารหรือการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้กับผู้รับหรือผู้มีสิทธิ

คำอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายรับ

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการจ่ายเงินกองทุนทั้งที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารให้แก่สมาชิก หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้กู้ยืมหรือใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ถ้ามี)

- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่สัญญาขืมเงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) ใบสำคัญจ่าย และหลักฐานอื่นๆ ที่แสดงการจ่ายเงิน

- รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการจ่ายเงิน

- เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดที่จ่ายให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือบุคคลอื่นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด

- เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารโอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านเข้าบัญชีของสมาชิกตามคำสั่งของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เช่น เงินกู้ยืม เงินกู้ฉุกเฉิน เป็นต้น

- ประเภทรายจ่าย หมายถึง รายละเอียดจำนวนเงินประเภทต่างๆ ที่จ่ายเป็นเงินสด หรือจ่ายจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้แก่สมาชิก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือบุคคลอื่น (ถ้ามี)

- จำนวนผู้กู้ หมายถึง จำนวนรายผู้ขอกู้ที่ได้จ่ายให้กู้ ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญและกู้ยืมฉุกเฉิน

- จ่ายให้กู้ หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายให้สมาชิกกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญ หรือกู้ยืมฉุกเฉิน

- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) หมายถึง ค่าใช้จ่าย สำหรับใช้ในการบริหารกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่าย และกองทุนมีเงินคงเหลือเพียงพอที่จะจ่ายได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามจำนวนและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้จ่ายได้

- รวมรายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินรายจ่ายทั้งสิ้นที่กองทุนได้

2. ทะเบียน ประกอบด้วย

2.1 ทะเบียนคุมคำขอกู้ ใช้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้มายื่นคำขอกู้ (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) เพื่อสรุปวงเงินที่ขอกู้ และวงเงินที่คณะกรรมการกองทุนอนุมัติให้กู้ในแต่ละเดือน แต่ละปี

2.2 ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว ใช้บันทึกควบคุมลูกหนี้เงินกู้รายตัว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามหนี้โดยแสดงรายละเอียดต่างๆ ของลูกหนี้ เช่น วงเงินให้กู้ การรับชำระหนี้ และยอดเงินคงเหลือ

คำอธิบายวิธีการบันทึกทะเบียนคุมคำขอกู้

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่สมาชิกยื่นคำขอกู้ต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด
- ลำดับที่เอกสาร หมายถึง เลขที่คำขอกู้เรียงตามลำดับการรับเรื่องหรือรับคำขอกู้
- ชื่อผู้กู้ หมายถึง ชื่อและนามสกุลของผู้ขอกู้
- วงเงินที่ขอกู้ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ขอกู้ยื่นขอกู้เงิน
- มติคณะกรรมการ หมายถึง จำนวนเงินที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอนุมัติให้กู้ ซึ่งอาจจะเท่ากับจำนวนที่ขอกู้หรือต่ำกว่าก็ได้
- เลขที่สัญญา หมายถึง เลขที่และวันที่ของสัญญากู้เงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด) ของผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้และทำสัญญากู้เงินกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือผู้
- หนังสือแจ้งธนาคาร หมายถึง หนังสือที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแจ้งให้ธนาคารโอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านเข้าบัญชีของสมาชิกผู้กู้ ตามเลขที่บัญชีที่สมาชิกให้ไว้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- หมายเหตุ หมายถึง รายละเอียดอื่นที่ต้องการจดบันทึกเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้กู้ยืมของคณะกรรมการกองทุน

ทะเบียนคุมค่าของ

หมู่บ้าน.....

ประจำปีงบประมาณ.....

ว.ค.ป.	ลำดับที่ เอกสาร	ชื่อผู้ขอ	วงเงินที่ขอกู้	วงเงินที่คณะ ก.ก. อนุมัติให้กู้	สัญญาเลขที่ ลงวันที่	หนังสือแจ้ง ธนาคารลงวันที่	หมายเหตุ
		รวมเดือนนี้					
		รวมเดือนนี้					
		รวมตั้งแต่ต้นปี					

คำอธิบายวิธีการบันทึกทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่สัญญากู้เงิน (ตามแบบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด)
- จ่ายให้กู้ หมายถึง จำนวนวงเงินกู้ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอนุมัติให้กู้ และได้จ่ายให้แก่ผู้กู้แล้ว
- รับชำระหนี้ หมายถึง จำนวนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ (ถ้ามี) ที่รับชำระจากลูกหนี้เมื่อถึงกำหนดต้องชำระตามสัญญา
- คงค้าง หมายถึง จำนวนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าปรับ (ถ้ามี) คงเหลือที่ลูกหนี้ต้องชำระในงวดต่อไป รวมทั้งที่ยังไม่ได้ชำระในงวดก่อน
- หมายเหตุ หมายถึง รายละเอียดอื่นที่ต้องจดบันทึกที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบติดตามหนี้

2.3 ทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/ค่าหุ้น/เงินรับฝาก รายตัว

ใช้บันทึกควบคุมเงินที่สมาชิกรายตัวนำมาฝากไว้กับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเป็นเงินออมตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบกับยอดเงินฝากธนาคาร และการจำค้ำให้สมาชิก

คำอธิบายการทำทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ/ค่าหุ้น/เงินรับฝาก

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่สมาชิกแต่ละรายนำเงินมาฝากไว้กับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเป็นเงินออมประเภทเงินฝากสัจจะ หรือเป็นเงินค่าหุ้น หรือเงินรับฝาก (เพื่อขออนคืน) หรือวัน เดือน ปี ที่สมาชิกจะถอนคืนเงินรับฝากจากกองทุนหมู่บ้าน
- ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่เอกสาร หรือหลักฐานที่แสดงว่าสมาชิกได้นำเงินมาฝากหรือถอนเงินรับฝาก
- รายการ หมายถึง การบันทึกรายละเอียดของรายการที่เกี่ยวกับการรับเงินฝากหรือรับค่าหุ้นจากสมาชิก หรือจ่ายคืนเงินรับฝากให้สมาชิก
- เงินฝากสัจจะ หมายถึง เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุนตามแต่จะตกลงกัน และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ต่อเมื่อพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
- ค่าหุ้น หมายถึง จำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกชำระเป็นเงิน ค่าแรง หรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
- เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากประเภทต่างๆ นอกเหนือจากเงินออมตามที่กองทุนกำหนด

ทะเบียนคุมเงินฝากตั้งจะ/ค่าหุ้น/เงินรับฝาก รายตัว

นาย/นาง/นางสาว.....

ที่อยู่.....เลขที่สมาชิก.....

ว.ด.ป.	ที่เอกสาร	รายการ	เงินฝากตั้งจะ		ค่าหุ้น		เงินรับฝาก			หมายเหตุ	
			ฝาก	คงเหลือ	เงินสด	ค่าแรง	ทรัพย์สิน	ฝาก	ถอน		คงเหลือ

2.4 ทะเบียนคูปมทรัพย์สินที่รับเป็นค่าหุ้น/บริจา

ใช้บันทึกรายละเอียดทรัพย์สินที่สมาชิกขอชำระเป็นค่าหุ้นแทนเงิน แต่จะไม่มีการบันทึกรับในสมุดรายรับ จนกว่าจะมีการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นจริงๆ หรือทรัพย์สินที่ได้จากการรับบริจาค โดยปราศจากภาระผูกพัน

คำอธิบายการทำทะเบียนคูปมทรัพย์สิน

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่คณะกรรมการกองทุนได้รับชำระค่าหุ้นจากสมาชิกเป็นทรัพย์สิน หรือรับบริจาคเป็นทรัพย์สิน
- รายการ หมายถึง การบันทึกรายละเอียดของรายการที่เกี่ยวกับการรับชำระค่าหุ้น หรือรับบริจาค
- ชื่อ-นามสกุล ผู้ชำระค่าหุ้น/ผู้บริจาค หมายถึง ชื่อ และนามสกุลของสมาชิกที่ชำระหุ้นเป็นทรัพย์สินแทนเงินสด หรือรับบริจาค
- ราคา หมายถึง มูลค่าของทรัพย์สินที่สมาชิกชำระค่าหุ้นแทนเงิน ซึ่งคณะกรรมการกองทุนตีมูลค่าทรัพย์สิน โดยยึดตามราคาซื้อขายภายในท้องถิ่น ณ วันที่สมาชิกส่งชำระค่าหุ้น
- หมายเหตุ หมายถึง รายละเอียดอื่นที่ต้องการจดบันทึก เพื่อประโยชน์ในการควบคุมทรัพย์สินที่สมาชิกชำระค่าหุ้นแทนเงิน และเป็นทรัพย์สินที่สามารถขายเป็นเงินได้

ทะเบียนคุณทรัพย์สินที่รับเป็นค่าหุ้น/บริจาค

ว.ค.ป.	รายการ	ชื่อ-นามสกุล ผู้ชำระค่าหุ้น/ผู้บริจาค	ราคา	หมายเหตุ
				

รายงานการเงิน ประกอบด้วย

1. รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย ประจำเดือน/ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงผลการดำเนินงาน
2. รายงานงบดุล ประจำเดือน/ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันใดวันหนึ่ง พร้อมรายละเอียดประกอบงบดุล

รายงานทั้ง 2 รายงานให้จัดทำแยกชุดสำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิก เพื่อส่งธนาคารออมสิน/ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ กิจกรรมละ 1 ชุด และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงาน 1 ชุด

คำอธิบายรายการจัดทำรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

1. รายได้ ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน 1 ล้านบาท “ประเภทรายรับ” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นช่องรับเงินจัดสรร ช่องจำนวนผู้กู้และช่องเงินต้น
2. ค่าใช้จ่าย ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท “ประเภทรายจ่าย” ทุกช่องไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นจ่ายให้กู้ และช่องจำนวนผู้กู้
3. นำยอดรวมของรายได้ตามข้อ 1 หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่ายตามข้อ 2 ตามแบบรายได้ สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งในกรณีที่มีรายได้ต่ำกว่าจะต้องแสดงตัวเลขให้อยู่ในวงเล็บ เพื่อแสดงผลขาดทุน

หมู่บ้าน.....

รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย

ประจำเดือน สิ้นสุดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

หน่วย : บาท

รายได้

ดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืม

XX

ค่าปรับ

XX

ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

XX

รายได้อื่น

XX

รวมรายได้

XX

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี)

XX

ดอกเบี้ยจ่าย

XX

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

XX

รวมค่าใช้จ่าย

XX

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

XX

คำอธิบายการจัดทำงบดุลสำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ด้านบาท

1. สินทรัพย์ ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และลูกหนี้ ให้แสดงยอดเงินคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือน โดยเก็บยอดคงเหลือจากรายละเอียดประกอบงบดุล
2. เงินกองทุนหมู่บ้าน เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
3. เงินเพิ่มทุน (ระดับ AAA) เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล (ส่วนกลาง) (เพิ่มเติม) ให้กับกองทุนหมู่บ้านที่มีการบริหารจัดการที่ดี (ระดับ AAA)
4. เงินสมทบกองทุน เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ แต่ละปี ของแต่ละกองทุนตามระเบียบฯ ของแต่ละกองทุนที่ได้จัดทำไว้
5. รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นยอดเงินสะสมที่แสดงผลการดำเนินงานของกองทุน 1 ด้านบาท

การจัดทำรายละเอียดประกอบงบดุล กิจกรรมกองทุน 1 ด้านบาท

ยอดยกมาเดือนก่อนของเงินสด เงินฝากธนาคารและลูกหนี้ เก็บยอดมาจากงบดุลเดือนก่อน ยอดรวมรับเดือนนี้ เก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่าย ช่องเงินสด ช่องเงินฝากธนาคารและช่องลูกหนี้

ยอดรวมจ่ายเดือนนี้ เก็บมาจากสมุดบัญชีรายจ่ายช่องเงินสด ช่องเงินฝากธนาคารและช่องลูกหนี้

สำหรับจำนวนรายของลูกหนี้ ให้แสดงแยกเป็น

ลูกหนี้ ณ วันต้นเดือน เก็บยอดมาจากรายละเอียดประกอบงบดุล เดือนก่อน จำนวนลูกหนี้ ณ สิ้นเดือน

ลูกหนี้ให้กู้ เดือนนี้ เก็บยอดจากสมุดบัญชีรายจ่าย ช่องจำนวนผู้กู้

ลูกหนี้ ณ วันสิ้นเดือน เก็บยอดจำนวนผู้กู้จากทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัวที่คงค้างชำระ

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นการแสดงยอดรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมาจากเดือนก่อน บวก รายได้ที่สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือหัก รายได้ที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งเก็บยอดสุทธิจากรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย

หมู่บ้าน.....

งบดุล

สิ้นสุดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

หน่วย : บาท

	<u>สินทรัพย์</u>	
เงินสด		XX
เงินฝากธนาคาร		XX
ลูกหนี้		<u>XX</u>
รวมสินทรัพย์		<u>XX</u>

	<u>หนี้สินและทุน</u>	
เงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท		XX
เงินเพิ่มทุน (ระดับ AAA)		XX
เงินสมทบกองทุน		XX
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		<u>XX</u>
รวมหนี้สินและทุน		<u>XX</u>

รายละเอียดประกอบงบดุล (กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท)

ประจำเดือน..... พ.ศ. 25.....

บาท

1. เงินสด

ขอดยกมา	XX
<u>บวก</u> รวมรับเดือนนี้	<u>XX</u>
	XX
<u>หัก</u> รวมจ่ายเดือนนี้	<u>XX</u>
คงเหลือยกไป	<u>XX</u>

2. เงินฝากธนาคาร

ขอดยกมา	XX
<u>บวก</u> รวมรับเดือนนี้	<u>XX</u>
	XX
<u>หัก</u> รวมจ่ายเดือนนี้	<u>XX</u>
คงเหลือยกไป	<u>XX</u>

3. ลูกหนี้

ขอดยกมา	XX
<u>บวก</u> รวมรับเดือนนี้	<u>XX</u>
	XX
<u>หัก</u> รวมจ่ายเดือนนี้	<u>XX</u>
คงเหลือยกไป	<u>XX</u>

4. รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

ขอดยกมา	XX
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายเดือนนี้	<u>XX</u>
คงเหลือยกไป	<u>XX</u>

วิธีการทำบัญชีกองทุน สำหรับกิจกรรมกองทุนเงินออม

การจัดทำบัญชีอย่างน้อยต้องมีสมุดบัญชี ทะเบียน และรายงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายกองทุนเงินออม

เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายละเอียดการรับและจ่ายเงินกองทุนเงินออม โดยในส่วนของ การรับจะใช้วันที่รายการรับเงินทุกกรณี การจ่ายจะใช้วันที่รายการจ่ายเงิน/โอนเงินทุกกรณี

คำอธิบายการบันทึกรายการในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายกองทุนเงินออม

- วัน เดือน ปี หมายถึง วัน เดือน ปี ที่มีการรับเงิน/จ่ายเงิน
 - ที่เอกสาร หมายถึง เลขที่ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงการรับเงิน/จ่ายเงิน เช่น หนังสือแจ้งการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการ หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชี เพื่อชำระหนี้จากสมาชิก เป็นต้น
 - รายการ หมายถึง การบันทึกคำอธิบายรายการที่เกิดขึ้นจากการรับเงิน/จ่ายเงิน
 - เงินสด หมายถึง จำนวนเงินสดตามที่คณะกรรมการกำหนดให้รับหรือมีไว้ใช้จ่าย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน(ถ้ามี)ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้ลงสมุดบัญชีแสดงจำนวนเงินที่ได้รับ/จ่ายออก พร้อมกับประเภทของเงินด้วยจำนวนที่เท่ากับการบันทึกกรณีรับเป็นยอดบวก กรณีจ่ายเป็นยอดลบให้ใส่ตัวเลขในวงเล็บ
 - เงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร หรือที่ได้รับหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากจากสมาชิกเพื่อชำระคืนเงินกู้/จำนวนเงินที่ธนาคาร โอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านเข้าบัญชีของสมาชิก กรณีกู้ยืม การบันทึกกรณีรับเป็นยอดบวก กรณีจ่ายเป็นยอดลบให้ใส่ตัวเลขในวงเล็บ
 - ประเภทรายรับ หมายถึง รายรับแต่ละประเภทของกองทุน จำนวนเงินรายรับทุกประเภทในสมุดบัญชีรายรับ เมื่อรวมกันแล้วจะต้องเท่ากับช่องเงินสดและเงินฝากธนาคาร
 - ประเภทรายจ่าย หมายถึง รายละเอียดจำนวนเงินประเภทต่างๆ ที่จ่ายเป็นเงินสดหรือจ่ายจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนให้แก่สมาชิก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือบุคคลอื่น(ถ้ามี)
- รายรับประเภทหนี้สิน คือ
1. เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากประเภทต่างๆ นอกเหนือจากเงินออม ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
 2. ค่าหุ้น หมายถึง การออมทรัพย์ในกองทุนอีกรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

3. รับชำระคืนเงินกู้ยืม หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับชำระจากลูกหนี้เมื่อถึงกำหนดชำระตามสัญญา ทั้งที่เป็นเงินต้น ดอกเบี้ยและค่าปรับ (ถ้ามี)

- ราย หมายถึง จำนวนผู้กู้ที่ชำระเงินกู้
- เงินต้น หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับชำระจากผู้กู้ ในส่วนของเงินต้นเป็นงวดๆ ตามที่ได้ตกลงในสัญญากู้ยืม
- ดอกเบี้ย หมายถึง จำนวนเงินค่าดอกเบี้ยที่ผู้กู้ชำระให้แก่กองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด
- ค่าปรับ หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องเสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอน สำหรับจำนวนเงินที่ขาดส่งหรือค้างชำระในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายให้แก่กองทุนตามอัตราที่ธนาคารกำหนดเมื่อมีการฝากเงินไว้กับธนาคาร
- รายได้อื่นๆ หมายถึง จำนวนเงินที่กองทุนได้รับนอกเหนือจากเงินที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้เป็นรายได้ของกองทุน
- รวมรายรับ หมายถึง จำนวนเงินรายรับทั้งสิ้นที่กองทุนได้รับ
- จ่ายให้กู้ หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายให้สมาชิกกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญ หรือกู้ยืมฉุกเฉิน
- จำนวนผู้กู้ หมายถึง จำนวนรายผู้ขอกู้ที่ได้จ่ายให้กู้ ทั้งที่เป็นการกู้ยืมประเภทสามัญและกู้ยืมฉุกเฉิน
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี) หมายถึง ค่าใช้จ่าย สำหรับใช้ในการบริหารกองทุน หากมีความจำเป็นต้องจ่าย และกองทุนมีเงินดอกผลเพียงพอที่จะจ่ายได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามจำนวนและรายการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดให้จ่ายได้
- รวมรายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินรายจ่ายทั้งสิ้นที่กองทุนได้

รายงานการเงิน ประกอบด้วย

1. รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย ประจำเดือน/ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงผลการดำเนินงาน
2. รายงานงบดุล ประจำเดือน/ประจำปี เป็นรายงานที่แสดงฐานะการเงินของกองทุน ณ วันใดวันหนึ่ง พร้อมรายละเอียดประกอบงบดุล

รายงานทั้ง 2 รายงานให้จัดทำแยกชุดสำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท และกิจกรรมเงินออมของสมาชิก เพื่อส่งธนาคารออมสิน/ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ กิจกรรมละ 1 ชุด และเก็บรักษาไว้ที่สำนักงาน 1 ชุด

คำอธิบายรายการจัดทำรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมกองทุนเงินออม

1. รายได้ ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย กองทุนเงินออม “ประเภทรายรับ” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นช่องรับเงินจัดสรร ช่องจำนวนผู้กู้และช่องเงินต้น
2. ค่าใช้จ่าย ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายกองทุนเงินออม “ประเภทรายจ่าย” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นจ่ายให้กู้ และช่องจำนวนผู้กู้
3. นำยอดรวมของรายได้ตามข้อ 1 หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่ายตามข้อ 2 ตามแบบรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งในกรณีที่มียาได้ต่ำกว่าจะต้องแสดงตัวเลขให้อยู่ในวงเล็บ เพื่อแสดงผลขาดทุน

หมู่บ้าน.....

รายงานรายได้ค่าใช้จ่าย

ประจำเดือน สิ้นสุดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

สำหรับกิจกรรมกองทุนเงินออม

หน่วย : บาท

รายได้

ดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืม

XX

ค่าปรับ

XX

ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

XX

รายได้อื่น

XX

รวมรายได้

XX

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ถ้ามี)

XX

ดอกเบี้ยจ่าย

XX

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

XX

รวมค่าใช้จ่าย

XX

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

XX

คำอธิบายการจัดทำงบดุลสำหรับกิจกรรมกองทุนเงินออม

1. สินทรัพย์ ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และลูกหนี้ ให้แสดงยอดเงินคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือน โดยเก็บยอดคงเหลือจากรายละเอียดประกอบงบดุล
2. หนี้สิน
 - 2.1 เงินรับฝาก เป็นยอดเงินรับฝากทั้งสิ้นรวมตั้งแต่ต้นปีจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย กองทุนเงินออม ช่องเงินรับฝาก และจะต้องเท่ากับยอดเงินรับฝากคงเหลือของสมาชิกทุกรายในทะเบียนคุมเงินรับฝากรวมกัน
 - 2.2 เงินฝากสัจจะ เป็นยอดเงินฝากสัจจะทั้งสิ้นรวมตั้งแต่ต้นปี จากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายกองทุนเงินออม ช่องเงินฝากสัจจะ และจะต้องเท่ากับยอดเงินฝากสัจจะของสมาชิกทุกรายในทะเบียนคุมเงินฝากรวมกัน
 - 2.3 ค่าหุ้น เป็นยอดรวมค่าหุ้นที่รับตั้งแต่ต้นปีจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายกองทุนเงินออม
3. ทุน เป็นยอดเงินเหลือจ่ายที่ได้สะสมไว้ในกองทุน รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นยอดเงินสะสมที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจกรรมเงินออมของสมาชิกกองทุน

การจัดทำรายละเอียดประกอบงบดุล กิจกรรมกองทุนเงินออมของสมาชิก

- ยอดยกมาเดือนก่อนของเงินสด เงินฝากธนาคารและลูกหนี้ เก็บยอดมาจากงบดุลเดือนก่อน ยอดรวมรับเดือนนี้ เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ช่องเงินสด ช่องเงินฝากธนาคาร และช่องลูกหนี้
- ยอดรวมจ่ายเดือนนี้ เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายช่องเงินสด ช่องเงินฝากธนาคาร และช่องลูกหนี้
- สำหรับจำนวนรายของลูกหนี้ ให้แสดงแยกเป็น
- ลูกหนี้ ณ วันต้นเดือน เก็บยอดจากรายละเอียดประกอบงบดุล เดือนก่อน จำนวนลูกหนี้ ณ สิ้นเดือน
- ลูกหนี้ให้กู้ เดือนนี้ เก็บยอดจากสมุดบัญชีรายจ่าย ช่องจำนวนผู้กู้
- ลูกหนี้ ณ วันสิ้นเดือน เก็บยอดจำนวนผู้กู้จากทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัวที่คงค้างชำระ
- รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นการแสดงยอดรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมาจากเดือนก่อน บวก รายได้ที่สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือหัก รายได้ที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งเก็บยอดสุทธิจากรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย

หมู่บ้าน.....

งบล

สิ้นสุดวันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

สำหรับกิจกรรมกองทุนเงินออม

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

เงินสด	XX
เงินฝากธนาคาร	XX
ลูกหนี้	XX
รวมสินทรัพย์	<u>XX</u>

หนี้สินและทุน

เงินรับฝาก	XX
เงินฝากสั่งจะ	XX
ค่าหุ้น	XX
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	XX
รวมหนี้สินและทุน	<u>XX</u>

รายละเอียดประกอบงบดุล (กิจกรรมกองทุนเงินออม)

ประจำเดือน..... พ.ศ. 25.....

		บาท
1.	เงินสด	
	ยอดยกมา	XX
	<u>บวก</u> รวมรับเดือนนี้	XX
		XX
	<u>หัก</u> รวมจ่ายเดือนนี้	XX
	คงเหลือยกไป	XX
2.	เงินฝากธนาคาร	
	ยอดยกมา	XX
	<u>บวก</u> รวมรับเดือนนี้	XX
		XX
	<u>หัก</u> รวมจ่ายเดือนนี้	XX
	คงเหลือยกไป	XX
3.	ลูกหนี้	
	ยอดยกมา	XX
	<u>บวก</u> รวมรับเดือนนี้	XX
		XX
	<u>หัก</u> รวมจ่ายเดือนนี้	XX
	คงเหลือยกไป	XX
	จำนวนลูกหนี้	
	ณ ต้นเดือน	XX ราย
	ให้กู้เดือนนี้	XX ราย
	ณ สิ้นเดือน	XX ราย
4.	รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	
	ยอดยกมา	XX
	รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายเดือนนี้	XX
	คงเหลือยกไป	XX

การควบคุมตรวจสอบความถูกต้องของการทำบัญชี

คณะกรรมการกองทุน ควรตรวจสอบความถูกต้องของการทำบัญชีทั้ง 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมกองทุน 1 ด้านบาท และกิจกรรมกองทุนเงินออม เป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอและควบคุมดูแลการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับ และการจ่ายเงินทุกประเภทให้ครบถ้วน และเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการค้นหาและตรวจสอบ

1. การตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงินคงเหลือ

คณะกรรมการกองทุนสามารถทราบความเคลื่อนไหวของเงินกองทุน ณ วันใดวันหนึ่งได้จากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย และควรตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ว่า เงินคงเหลือในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย กับเงินคงเหลือที่เป็นเงินสดในมือ กับสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารตามสมุดคู่ฝากตรงกันหรือไม่

วิธีการตรวจสอบ

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรายการในสมุดบันทึกรายการ ในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ไม่ว่าจะเป็เงินสด หรือเงินฝากธนาคาร จะต้องลงบัญชี 3 ช่อง ดังนั้นหากลงบัญชีรายการใดรายการหนึ่งไม่ครบถ้วน ก็จะสามารถตรวจสอบหาข้อผิดพลาดและดำเนินการให้ถูกต้องได้ เช่น

- การรับชำระคืนเงินกู้ยืม จะต้องลงบัญชี

ช่องที่ 1 เงินฝากธนาคาร

ช่องที่ 2 ประเภทรายรับ ว่าเป็น เงินต้น ดอกเบี้ย หรือค่าปรับ(ถ้ามี)

ช่องที่ 3 รวมรายรับ

- การจ่ายเงินกู้ยืมให้แก่ผู้กู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้จากมติคณะกรรมการกองทุนแล้ว จะต้องลงบัญชี

ช่องที่ 1 เงินฝากธนาคาร

ช่องที่ 2 ประเภทรายจ่าย ว่าเป็น จ่ายให้กู้ยืม

ช่องที่ 3 รวมรายจ่าย

1.2 ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือ ณ สิ้นวัน โดย

- นำช่องเงินสด ในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรับเงิน(ยอดบวก)หักด้วยด้านจ่ายเงิน (ยอดลบคือยอดที่บันทึกตัวเลขในวงเล็บ)ยอดคงเหลือจะต้องเท่ากับเงินสดในมือ

- นำช่องเงินฝากธนาคาร ในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรับเงิน(ยอดบวก)หักด้วยด้านจ่ายเงิน (ยอดลบคือยอดที่บันทึกตัวเลขในวงเล็บ) ยอดคงเหลือจะต้องเท่ากับยอดในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารตามสมุดคู่ฝาก

การตรวจสอบตามวิธีดังกล่าวข้างต้นแล้ว หากปรากฏว่ามีกรณีการบันทึกรายการครบถ้วน แต่ยอดเงินคงเหลือยังไม่ตรงกัน ให้ตรวจสอบกับหลักฐานการรับและการจ่ายเงิน ณ วันนั้นทุกฉบับ กับสมุดบัญชีว่ามีการนำหลักฐานมาบันทึกรายการครบถ้วนหรือไม่ นอกจากนั้นให้ตรวจสอบยอดเงินในสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารว่า ได้นำไปให้ธนาคารปรับยอดเงินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ตรงกับวันที่ตรวจสอบยอดกับยอดคงเหลือในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย หรือไม่

1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายงาน

ให้ตรวจสอบตามขั้นตอนและวิธีการทำรายงานแต่ละประเภทในหัวข้อการทำบัญชีและรายงาน ดังนี้

กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

การจัดทำรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

1. รายได้ ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับกองทุน 1 ล้านบาท “ประเภทรายรับ” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นช่องรับเงินจัดสรร ช่องจำนวนผู้กู้และช่องเงินต้น
2. ค่าใช้จ่าย ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน 1 ล้านบาท “ประเภทรายจ่าย” ทุกช่องไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นจ่ายให้กู้ และช่องจำนวนผู้กู้
3. นำยอดรวมของรายได้ตามข้อ 1 หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่ายตามข้อ 2 ตามแบบรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งในกรณีที่มียาได้ต่ำกว่าจะต้องแสดงตัวเลขให้อยู่ในวงเล็บ เพื่อแสดงผลขาดทุน

การจัดทำงบดุลสำหรับกิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

1. สินทรัพย์ ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และลูกหนี้ ให้แสดงยอดเงินคงเหลือ ณ วันสิ้นเดือน โดยเก็บยอดคงเหลือจากรายละเอียดประกอบงบดุล
2. เงินกองทุนหมู่บ้าน เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
3. เงินเพิ่มทุน (ระดับ AAA) เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล (ส่วนกลาง) (เพิ่มเติม) ให้กับกองทุนหมู่บ้านที่มีการบริหารจัดการที่ดี (ระดับ AAA)
4. เงินสมทบกองทุน เป็นยอดเงินกองทุนสะสมที่ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ แต่ละปี ของแต่ละกองทุนตามระเบียบฯ ของแต่ละกองทุนที่ได้จัดทำไว้
5. รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นยอดเงินสะสมที่แสดงผลการดำเนินงานของกองทุน 1 ล้านบาท

กิจกรรมกองทุนเงินออม

การจัดทำรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย สำหรับกิจกรรมกองทุนเงินออม

1. รายได้ ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย กองทุนเงินออม “ประเภทรายรับ” ทุกช่อง ไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นช่องรับเงินจัดสรร ช่องจำนวนผู้กู้และช่องเงินต้น
2. ค่าใช้จ่าย ให้เก็บยอดรวมจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายกองทุนเงินออม “ประเภทรายจ่าย” ทุกช่องไปแสดงไว้ในรายงาน ยกเว้นจ่ายให้กู้ และช่องจำนวนผู้กู้
3. นำยอดรวมของรายได้ตามข้อ 1 หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่ายตามข้อ 2 ตามแบบรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งในกรณีที่มียาได้ต่ำกว่าจะต้องแสดงตัวเลขให้อยู่ในวงเล็บ เพื่อแสดงผลขาดทุน

การจัดทำรายละเอียดประกอบงบดุล กิจกรรมกองทุนเงินออม

ยอดยกมาเดือนก่อนของเงินสด เงินฝากธนาคารและลูกหนี้ เก็บยอดมาจากงบดุลเดือนก่อน ยอดรวมรับเดือนนี้ เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ช่องเงินสด ช่องเงินฝากธนาคาร และช่องลูกหนี้

ยอดรวมจ่ายเดือนนี้ เก็บมาจากสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่ายช่องเงินสด ช่องเงินฝากธนาคาร และช่องลูกหนี้

สำหรับจำนวนรายของลูกหนี้ ให้แสดงแยกเป็น

ลูกหนี้ ณ วันต้นเดือน เก็บยอดมาจากรายละเอียดประกอบงบดุล เดือนก่อน จำนวนลูกหนี้ ณ สิ้นเดือน

ลูกหนี้ให้กู้ เดือนนี้ เก็บยอดจากสมุดบัญชีรายจ่าย ช่องจำนวนผู้กู้

ลูกหนี้ ณ วันสิ้นเดือน เก็บยอดจำนวนผู้กู้จากทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัวที่คงค้างชำระ

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เป็นการแสดงยอดรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมาจากเดือนก่อน บวก รายได้ที่สูงกว่าค่าใช้จ่าย หรือหัก รายได้ที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ซึ่งเก็บยอดสุทธิจากรายงานรายได้ค่าใช้จ่าย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับและการจ่ายเงิน

เอกสารการรับและการจ่ายเงิน เป็นเอกสารสำคัญ เนื่องจากเป็นหลักฐานที่แสดงว่า ได้มีการรับและจ่ายเงินแล้ว ดังนั้นต้องมีวิธีการจัดเก็บที่ถูกต้องครบถ้วน เป็นระเบียบ เพื่อให้สะดวกในการค้นหา และตรวจสอบ และจะต้องเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัยโดยให้เก็บแยกเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

2.1 สัญญากู้เงินและคำขอกู้ ควรจัดเก็บเข้าแฟ้มเรียงตามลำดับวันที่ที่เลขที่ของเอกสาร

2.2 สำเนาใบเสร็จรับเงิน และสำเนาใบสำคัญจ่าย เก็บเรียงตามเลขที่ เล่มที่ แยกเพิ่มเอกสารการรับ - จ่าย ออกเป็นคนละแฟ้ม เมื่อผู้จัดทำบัญชีได้บันทึกรายการบัญชีแล้วให้ประทับตรา “ลงบัญชีแล้ว” พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและลงวันที่กำกับไว้ด้วย เพื่อจะได้ทราบว่ามีการบันทึกรายการในสมุดบัญชีแล้ว

2.3 ใบเสร็จรับเงินจากบุคคลภายนอก (ถ้ามี) เก็บเรียงตามลำดับวันที่ที่มีการจ่ายเงิน และต้องเก็บแยกเพิ่มต่างหากจากเพิ่มสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเพิ่มสำเนาใบสำคัญจ่าย ตามข้อ 2.2 เมื่อผู้จัดทำบัญชีได้บันทึกรายการบัญชีแล้วให้ประทับตรา “ลงบัญชีแล้ว” พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและลงวันที่กำกับไว้ด้วย เพื่อจะได้ทราบว่ามีกรบันทึกรายการในสมุดบัญชีแล้ว

2.4 สำเนาหนังสือแจ้งธนาคารให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้กู้ ที่ได้รับอนุมัติกู้ ตามมติคณะกรรมการกองทุน เรียงตามลำดับวันที่

2.5 หนังสือธนาคารแจ้งการให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้กู้ ตามรายละเอียดที่คณะกรรมการกองทุนแจ้งธนาคาร เรียงตามลำดับวันที่ได้รับแจ้ง เพื่อตรวจสอบกับสำเนาหนังสือแจ้งธนาคารตามข้อ 2.4

3. การยกยอดคงเหลือไปควบคุมในปีต่อไป

เมื่อสิ้นปีบัญชี ให้ปิดบัญชีในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อทำงบรายได้ค่าใช้จ่ายประจำปี และงบดุล ส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้ง ตรวจสอบและรับรองแล้วในปีถัดไป จะต้องยกยอดคงเหลือในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ไปตั้งเป็นยอดยกมา ดังนี้

กิจกรรมกองทุน 1 ล้านบาท

ยอดยกมาในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรายรับ คือเงินสด (ถ้ามี) เงินฝากธนาคาร ส่วนเงินรับจัดสรรจากคณะกรรมการ เงินเพิ่มทุน (AAA) (ถ้ามี) และเงินสมทบกองทุนของแต่ละปีให้บันทึกลงในช่องรายรับประเภททุนแยกแต่ละบัญชี

ยอดยกมาในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรายจ่าย คือ จ่ายให้กู้ยืม และจำนวนผู้กู้

กิจกรรมกองทุนเงินออม

ยอดยกมาในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรายรับ คือเงินสด (ถ้ามี) เงินฝากธนาคาร ส่วนเงินฝากสัจจะ เงินรับฝาก ค่าหุ้น ให้บันทึกลงในช่องรายรับประเภทหนี้สินแยกแต่ละบัญชี

ยอดยกมาในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรายจ่าย คือ จ่ายให้กู้ยืม และจำนวนผู้กู้

วิธีการตรวจสอบ ทั้ง 2 กิจกรรม

- เงินสด และเงินฝากธนาคาร ยอดคงเหลือยกมาจะต้องเท่ากับยอดรวมตั้งแต่ต้นปีจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย โดยนำเงินรับหักด้วยเงินจ่าย จะต้องได้ยอดที่เท่ากับที่แสดงในงบดุล

- เงินรับจัดสรรจากคณะกรรมการ เงินฝากสัจจะ เงินรับฝาก ค่าหุ้น ยอดคงเหลือยกมา คือยอดรวมตั้งแต่ต้นปีจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านรับจะต้องได้ยอดที่เท่ากับที่แสดงในงบดุล

- เงินจ่ายให้กู้ยืม คงเหลือยกมาจะต้องเท่ากับยอดรวมตั้งแต่ต้นปีจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในสมุดบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านจ่าย ช่อง “จ่ายให้กู้ยืม” หักด้วย ยอดรวมตั้งแต่ต้นปีจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม (31 ธันวาคม) ในด้านรับ ช่อง “รับชำระคืนเงินกู้ยืม”

2.5 แนวทางการพิจารณาให้เงินกู้ยืม

หลักเกณฑ์การพิจารณา 5 ประการ คือ

1. ประวัติและอุปนิสัย เป็นคนซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำงานหากิน อดทน ไม่เคยโกงเงินคนอื่น ไม่เสเพล ไม่เล่นการพนัน ไม่เคยมีประวัติเสียหายด้านการเงิน มีความรู้ และมีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ

2. หลักประกัน บุคคลที่จะค้ำประกันควรมีฐานะทางการเงินดีพอที่จะสามารถชำระหนี้แทนได้หรือต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ น่าเชื่อถือ หรือถ้าเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันก็ต้องมีสภาพคล่องสูง คือสามารถขายได้ง่ายและรวดเร็ว และควรกำหนดว่าจะให้กู้ได้กี่เปอร์เซ็นต์ของราคาประเมินหลักทรัพย์ เพื่อให้มีส่วนต่างสำหรับดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้นหากต้องมีการบังคับเอาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อชำระหนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ว่ากว่าจะบังคับเอาเงินจากทรัพย์สินที่เป็นประกัน ภาระหนี้ก็เกินมูลค่าหลักประกันแล้ว

3. ความสามารถในการชำระหนี้

3.1 ความสามารถในการชำระหนี้พิจารณาจากรายได้ การกู้เงินไปลงทุนควรมีประมาณการรายได้/รายจ่าย แต่ละเดือนจะเหลือเท่าใด และพอเพียงที่จะชำระหนี้ได้ไหม หากไม่พอ ก็ต้องลดจำนวนเงินให้กู้ลง แต่ก็มีข้อพึงระวังคือ หากอนุมัติเงินกู้ให้แล้วผู้ขอกู้ได้เงิน ไม่พอเพียงและต้องไปกู้เงินนอกระบบมาใช้ หรือกู้เงินจากที่อื่นมาใช้ ก็อาจจะชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านไม่ได้เช่นกัน กรณีเช่นนี้การปฏิเสธการให้กู้ก็อาจเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

3.2 ภาวะตลาดสำหรับการค้าที่จะต้องพิจารณาว่าสินค้าหรือธุรกิจที่จะทำนั้นมีตลาดรองรับหรือไม่ คือสามารถขายได้ไหมและผู้ซื้อจะขายอย่างไร หรือราคาขายเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นแล้วเป็นอย่างไร

3.3 มีปัญหาในการหาวัตถุดิบมาผลิตหรือไม่

3.4 ทำเลที่ตั้งของกิจการเป็นอย่างไร มีปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อม หรืออยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ หรือใกล้แหล่งสินค้าที่จะขาย หรือสะดวกต่อผู้ซื้อหรือไม่

4. เงินทุนของผู้ขอกู้ ผู้ขอกู้ควรมีเงินลงทุนของตนเองจำนวนหนึ่ง ที่เตรียมสะสมไว้สำหรับประกอบธุรกิจในส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนเงินลงทุนทั้งหมด ที่ต้องใช้ในการทำธุรกิจ เพราะหากใช้เงินทุนของตนเองน้อยแต่ขอกู้มาก ผู้ขอกู้ต้องมีภาระในการผ่อนชำระหนี้สูง ทำให้เกิดหนี้มีปัญหาคืนได้ภายหลัง นอกจากนี้การที่ผู้ขอกู้ใช้เงินลงทุนของตนเองมากย่อมเป็นการแสดง

ความมั่นใจในธุรกิจของตนเองอย่างหนึ่ง และมีความตั้งใจจริงที่จะประกอบธุรกิจของตนเองให้ประสบความสำเร็จ

5. เหตุการณ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ ความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในปัจจุบันมีปัจจัยหลายอย่าง que ผู้ประกอบการไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีราคาสูงขึ้นเพราะขาดแคลน ปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ทำให้กำลังซื้อลดลง ปัญหาสินค้าล้นตลาดเพราะมีผู้ผลิตมากเกินไป ปัญหาสภาพดินฟ้าอากาศที่มีผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร ในกรณี que เห็นว่าอาจมีบางปัจจัยก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจหรือการค้าของผู้ซื้อ และอาจส่งผลต่อการชำระหนี้ก็ ต้องพิจารณาว่าจะให้กู้หรือไม่

การกำหนดเงื่อนไขในการชำระหนี้

1. ต้องพิจารณาจากรายได้สุทธิคงเหลือว่ามีเพียงพอชำระหนี้ได้ และกำหนดระยะเวลาชำระคืน
2. การให้กู้เงินไปลงทุนทำกิจการ ในช่วงแรกของการผลิตอาจต้องมีการปลอดเงินต้นตามที่จำเป็น คือ ชำระแต่ดอกเบี้ยในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจ และจะนานเท่าใดขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิคงเหลือ
3. การให้กู้เงินสำหรับธุรกิจที่มีรายได้จากผลผลิตเป็นช่วงเวลา ควรกำหนดเงื่อนไขการชำระหนี้ให้สอดคล้องกับรายรับที่จะได้ด้วย

การประเมินความพร้อมของผู้กู้

จากการได้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืมแล้ว ก็สามารถทำความเข้าใจในประเด็นแต่ละข้อมาใส่ในตารางที่จัดทำไว้ เช่น สมาชิกผู้ยื่นคำขอฯ มีความชัดเจน ถูกต้อง ในแต่ละประเด็นมากน้อยเพียงใด ในแต่ละหัวข้อ

เมื่อมติของคณะกรรมการมีความชัดเจน โปร่งใส ก็จะสามารถชี้แจงต่อสมาชิกได้ว่าสมควรให้กู้ไม่สมควรให้กู้ ให้กู้มาก ให้กุน้อย ด้วยเหตุผลประการใด

2.6 การทำนิติกรรมสัญญา

การที่กองทุนหมู่บ้านให้กู้เงินแก่สมาชิกกองทุน ก่อนที่จะจ่ายเงินกู้ให้สมาชิกกองทุนนั้น สมาชิกต้องจัดทำหนังสือกู้เงิน (สัญญากู้เงิน) และหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่กองทุน

การจัดทำหนังสือกู้เงิน

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นหลักฐานการกู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้านและสามารถบังคับกับสมาชิกกองทุนได้ตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายบัญญัติว่า “การกู้ยืมเงินกว่าห้าสิบบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่”

การลงลายมือชื่อ ต้องมีการลงลายมือชื่อในหนังสือกู้เงิน โดยสมาชิกกองทุนผู้กู้ลงลายมือชื่อเพียงฝ่ายเดียวก็เป็นหลักฐานสามารถใช้ฟ้องร้องได้ โดยต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง จะให้ผู้อื่นลงลายมือชื่อแทนไม่ได้ การลงลายมือชื่อมี 2 อย่าง ดังนี้

1. การเขียนชื่อหรือการเซ็นชื่อ จะเขียนหวัดหรือตัวบรรจงก็ได้ไม่จำเป็นต้องมีพยานรับรองก็ถือว่าสมบูรณ์ แต่ตามหนังสือกู้เงินให้มีพยานรับรองลายมือชื่ออย่างน้อย 2 คนเพื่อยืนยันในกรณีซึ่งอาจมีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อในภายหลัง

2. การพิมพ์ลายนิ้วมือ มีผลเช่นเดียวกับการลงลายมือชื่อและต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ 2 คน และพยานต้องลงลายมือชื่อเท่านั้นจะพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ได้ ทั้งนี้พยานต้องรับทราบและรู้เห็นเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อเป็นพยานนั้นด้วย โดยต้องเขียนกำกับได้ลายพิมพ์นิ้วมือว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ใด ทั้งนี้ให้ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างที่ไม่ถนัดเนื่องจากมีขนาดใหญ่และลายนิ้วมือนั้นชัดเจนสามารถตรวจสอบแก้ไขได้ง่าย

สาระสำคัญของหนังสือกู้เงิน เป็นเอกสารที่สำคัญการจัดทำต้องสมบูรณ์ครบถ้วนจึงจะนำไปฟ้องร้องบังคับได้ตามกฎหมาย ซึ่งสาระสำคัญมีดังนี้

1. วันที่ ต้องลงในวันเดียวกับที่สมาชิกกองทุนมาขอกู้เงินเนื่องจากจะมีผลในการแสดงถึงที่อยู่ในวันทำหนังสือกู้เงิน หากมีการดำเนินคดี

2. ชื่อ นามสกุล ต้องเขียนตัวสะกด สระ วรรณยุกต์ ให้ตรงตามบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียว

3. จำนวนเงินกู้ ต้องเขียนให้ชัดเจนถูกต้องตรงกันทั้งตัวเลขและตัวอักษร

4. กำหนดชำระคืน ต้องระบุให้ชัดเจนว่าต้องชำระคืนเมื่อไร เพื่อให้ทราบถึงการผิดสัญญาและการนับอายุความ หากมีการฟ้องร้องดำเนินคดี

5. จำนวนดอกเบี้ย ให้ระบุไว้ในหนังสือกู้เงินเพื่อให้ทราบถึงอัตราดอกเบี้ยที่จะเรียกเก็บทั้งอัตราปกติและเบี้ยปรับ ตามข้อบังคับหรือระเบียบกองทุน

ข้อควรระวัง เมื่อเขียนผิดต้องขีดฆ่า และให้สมาชิกกองทุนลงลายมือชื่อกำกับกับการแก้ไขเท่านั้น ห้ามใช้ยางลบหรือน้ำยาลบคำผิดลบไม่ได้โดยเด็ดขาด

การจัดทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตัวสมาชิกกองทุนมากขึ้น ในการที่จะได้รับชำระหนี้ และเป็นหลักฐานการค้ำประกันให้กับกองทุน

กฎหมายบัญญัติว่า “ค้ำประกัน คือ สัญญาที่บุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกว่าผู้ค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้” สัญญาค้ำประกันต้องมี

หลักฐานเป็นหนังสืออย่างไรอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ มีฉะนั้นจะฟ้องร้อง บังคับคดีไม่ได้”

ดังนั้น การค้ำประกันต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ จะตกลงกันด้วยวาจาไม่ได้ และผู้ค้ำประกันลงลายมือชื่อในหนังสือค้ำประกันก็สมบูรณ์แล้ว โดย หลักประกันในการค้ำประกันมีดังนี้

1. บุคคลค้ำประกันต้องเป็นบุคคลน่าเชื่อถือ มีรายได้ และทรัพย์สินเพียงพอในการชำระหนี้เมื่อผู้ขอกู้ชำระหนี้ไม่ได้ และมีคุณสมบัติตามที่กองทุนกำหนด

2. อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน โรงเรือน พิจารณาถึงตัวทรัพย์สินว่าเหมาะสมกับจำนวนเงินที่ขอกู้หรือไม่ ซึ่งอาจนำเอกสารสิทธิ์มาให้ยึดถือไว้แทนการจำนอง

3. เงินฝากหรือหุ้นของสมาชิก โดยกำหนดสัดส่วนให้เหมาะสมกับจำนวนเงินที่ให้กู้

4. หลักประกันอื่นตามที่กองทุนกำหนด เช่น ทะเบียนรถ เครื่องจักรกลการเกษตร สาระสำคัญของหนังสือค้ำประกัน มีดังนี้

1. วันที่ ชื่อ-นามสกุลของผู้ค้ำประกัน และการลงลายมือชื่อในสัญญาค้ำประกันเช่นเดียวกับหนังสือกู้เงิน

2. ชื่อ-นามสกุลผู้ขอกู้ต้องระบุให้ชัดเจนถูกต้องตรงตามหนังสือกู้เงิน

3. จำนวนเงินที่ค้ำประกันต้องเขียนให้ชัดเจนและตัวเลขตัวอักษรตรงกัน

4. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ต้องระบุให้ตรงกับหนังสือกู้เงิน

5. ความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันต้องแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบในเรื่องของจำนวนเงินที่ค้ำประกันรวมถึงดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งผู้ขอกู้ค้างชำระตลอดจนค่าภาระ ตัดพินและค่าฤชาธรรมเนียมในการฟ้องร้องคดีด้วยที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบ

ข้อพึงระมัดระวัง การให้บุคคลค้ำประกันไม่ควรให้ผู้ค้ำประกันค้ำผู้ขอกู้หลายคน เพราะจะเป็นภาระหนักหากผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้ให้กองทุนได้ และการประเมินราคาทรัพย์สินต้องประเมินราคาตามความเป็นจริงและราคาที่ซื้อขายคล่องประกอบกัน

การดำเนินงานหลังการให้กู้เงิน

การตรวจสอบการใช้เงินกู้ เพื่อการควบคุมสมาชิกกองทุนให้ใช้เงินกู้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในหนังสือกู้เงินหรือคำขอกู้เงิน ระบุปัญหาในการดำเนินงานและความสามารถในการชำระหนี้ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาผ่อนผันหรือเรียกคืนเงินกู้ การพิจารณาครั้งต่อไป

แนวทางการดำเนินงาน คณะกรรมการกำหนดระยะเวลาในการออกตรวจสอบการใช้เงินกู้ให้เหมาะสมกับสภาพการผลิตและมอบหมายให้กรรมการไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกว่ามี

การใช้เงินกู้ของสมาชิกกว่ามีการใช้เงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่และรายงานให้ กรรมการ ทราบ เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขกรณีใช้เงินกู้ไม่ถูกต้องหรือมีปัญหา

การแจ้งและเร่งรัดหนี้สินเงินกู้ เพื่อเป็นการเตือนให้สมาชิกของกองทุนทราบล่วงหน้าว่า ต้องเตรียมเงินชำระหนี้เมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนด ในหนังสือกู้เงินเป็นจำนวนเท่าไร และต้องนำไป ชำระภายในวันที่เท่าใด

แนวทางการดำเนินงาน คณะกรรมการกำหนดรูปแบบวิธีการแจ้งชำระหนี้และระยะเวลา ในการเร่งรัดหนี้เงินกู้โดยมอบหมายให้กรรมการดำเนินการ และรายงานการให้คณะกรรมการ ทราบต่อไป

การติดตามหนี้เงินกู้ เมื่อสมาชิกกองทุนชำระหนี้เงินกู้ไม่ได้ตามที่กำหนดในหนังสือกู้เงิน ต้องมีการติดตามสมาชิกกองทุน เพื่อให้ทราบสาเหตุที่ไม่สามารถชำระได้ว่าเกิดจากสาเหตุใด และ กำหนดมาตรการในการดำเนินการกับสมาชิกกองทุนรายนั้นต่อไป

แนวทางการดำเนินงาน คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการไปติดตามหนี้เงินกู้เพื่อให้ ทราบถึงสาเหตุและกำหนดเวลาที่จะชำระคืนได้ และรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณา ผัดผ่อน เรียกคืนเงิน เร่งรัดผู้ค้ำประกัน ดำเนินคดีตามเหตุแห่งการค้างชำระต่อไป

มาตรการที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ

หนี้ค้างชำระ หมายถึง “เงินต้นหรือดอกเบี้ยที่สมาชิกกองทุนไม่สามารถชำระหนี้ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือกู้เงินหรือตามข้อบังคับของกองทุน”

1. การพิจารณาให้กู้เงิน ต้องระมัดระวัง รอบคอบ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบและ ข้อบังคับของกองทุน
2. การกำหนดจำนวนเงินกู้ ต้องเหมาะกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือโครงการที่จะลงทุนและ ต้องเพียงพอในการใช้จ่ายหรือลงทุน
3. การกำหนดชำระคืนเงินกู้ต้องให้เหมาะสมกับรายได้ที่เกิดขึ้นและตรงตามช่วงเวลาของ รายได้ กรณีมีรายได้ประจำเป็นรายเดือนควรกำหนดกำหนดส่งชำระหนี้เป็นรายเดือนด้วย
4. การตรวจสอบการใช้เงินกู้ ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และมีผลใช้บังคับได้เมื่อมีการใช้ เงินกู้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์
5. การเตือนชำระหนี้ เมื่อหนี้ใกล้ถึงชำระ
6. การสดับฟังและออกเยี่ยมเยียนติดตามสมาชิกกองทุนอย่างใกล้ชิด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีกรอบความคิดในการวิจัย การสุ่มตัวอย่างประชากร การสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังต่อไปนี้

1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ ตัวแปรตามภูมิหลังประชากร

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) วุฒิการศึกษา
- 4) ลักษณะการประกอบอาชีพ

2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีของกองทุนในแต่ละหมู่บ้าน

จากตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เขียนเป็นแผนภูมิกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variables)

ตัวแปรภูมิหลังประชากร
1. เพศ
2. อายุ
3. วุฒิการศึกษา
4. ลักษณะการประกอบอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชี
ปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน

3.2 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 34 ตัวอย่าง ซึ่งได้จากการสำรวจข้อมูลจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3.3 การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูล เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลักษณะแบบเปิดเสรีให้ผู้รับการสัมภาษณ์ แสดงถึงปัญหาที่ประสบในการจัดทำบัญชี ความคิดเห็น และทัศนคติต่างๆ

การทดสอบเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบ (Pre-Test) กับอาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นจากการสัมภาษณ์ที่สร้างหลังจากดำเนินการแก้ไขประเด็นคำถามที่บกพร่องแล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขสมบูรณ์ให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.4 การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการวิจัยในเรื่องนี้ ใช้ข้อมูลที่จำแนกตามแหล่งที่มา 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง รูปแบบของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด และแบบปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลักษณะแบบเปิดเสรีให้ผู้รับการสัมภาษณ์ แสดงถึงปัญหาที่ประสบในการจัดทำบัญชี ความคิดเห็น และทัศนคติต่างๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เอกสารทางวิชาการ วารสาร นิตยสาร บทความ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเวลาเดียว คือ เดือนเมษายน พ.ศ. 2550 โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ไปทำการสัมภาษณ์ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 34 ชุด โดยวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำ ดังนี้

1. เตรียมแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้จัดทำบัญชีกองทุนของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน และแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลใช้เวลาดำเนินการเดือนเมษายน พ.ศ. 2550

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาจะนำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 ตัวอย่าง ที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสัมภาษณ์
2. แยกแบบสัมภาษณ์แต่ละชุด โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้องครบถ้วน ไปประมวลผลข้อมูล ส่วนแบบสัมภาษณ์ที่พบข้อบกพร่อง จะทำการสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมทางโทรศัพท์กับผู้รับการสัมภาษณ์

3. การประมวลผลข้อมูล นำแบบสัมภาษณ์มาจำแนกข้อมูลตามกลุ่ม หรือหมวดหมู่ของปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เพื่อประมวลผลข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้เป็นลักษณะการสัมภาษณ์ข้อมูลแบบเจาะลึก ไม่มีโครงสร้าง จะสัมภาษณ์โดยปล่อยให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และเป็นอิสระในหัวข้อที่สัมภาษณ์ แต่จะควบคุมให้อยู่ในกรอบของหัวข้อที่ต้องการสัมภาษณ์โดยจะใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ ครึ่ง - 1 ชั่วโมง จะเน้นในรูปแบบดังนี้

1. การกำหนดหัวข้อ จะเป็นหัวข้อตามที่นักวิจัยต้องการรายละเอียดแล้วมาแตกย่อยเป็นประเด็นคำถามคร่าวๆ เพื่อเป็นกรอบที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนกำหนดเวลา และคำพูดที่ใช้ในแต่ละหัวข้อจะอยู่ในดุลพินิจของผู้สัมภาษณ์ โดยมีเป้าหมายที่จะได้ความจริงที่ไม่ทราบมาก่อนหรือสอบถามด้านทัศนคติ

2. การกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากการเก็บข้อมูลรูปแบบนี้ไม่มีแบบสอบถามที่แน่นอน ผู้สัมภาษณ์จึงต้องพยายามเก็บข้อมูลโดยสร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเองเพื่อเพิ่มความร่วมมือและศรัทธาจากผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน

3. การดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะพูดคุยกับผู้ให้สัมภาษณ์ไปเรื่อยๆ ตรงประเด็นบ้าง ไม่ตรงประเด็นบ้าง เนื่องจากข้อมูลที่ได้มามีจำนวนมากยากที่ผู้สัมภาษณ์จะจดจำข้อมูลได้หมด จึงต้องอาศัยเทปบันทึกเสียง เพื่อบันทึกข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ภายหลัง แต่ไม่ได้รับการอนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ จึงให้ทีมงานจดบันทึกเป็นระยะๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ก่อนข้างจะยุ่งยากเนื่องจากการเก็บข้อมูลแบบนี้ใช้กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้มาจะเน้นเนื้อหามากกว่าความถูกต้องของข้อมูล ส่วนหนึ่งมาจากความน่าเชื่อถือของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยเลือกผู้สัมภาษณ์ที่มีคุณสมบัติตรงให้ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็นตัวแทนของผู้ที่มีความรอบรู้เรื่องที่ต้องการทราบจริงๆ และในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปคำร้อยละ

3.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัญหาในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	34	100
หญิง	0	0
รวม	34	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 35 ปี	2	5.88
ระหว่าง 36 – 40 ปี	3	8.82
มากกว่า 40 ปี	29	85.30
รวม	34	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมา มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 และมีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	15	44.12
มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า	10	29.41
อนุปริญญา - ปริญญาตรี	9	26.47
รวม	34	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และที่น้อยที่สุดระดับอนุปริญญา - ปริญญาตรี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	3	8.82
เกษตรกรกรรม	20	58.83
ธุรกิจส่วนตัว	11	32.35
รวม	34	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.83 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การแสดงทัศนคติต่อการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 34 หมู่บ้าน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ดังนี้ คือ

1. ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ ได้รับแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีและคู่มือการจัดทำบัญชีจากพัฒนาการชุมชนอำเภอขนอม โดยมีเพียงบางหมู่บ้านที่ไม่ได้รับแบบฟอร์ม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ที่พัฒนาการชุมชนอำเภอ ทราบว่าตัวแทนหมู่บ้านไม่ได้มารับแบบฟอร์มดังกล่าวที่พัฒนาการชุมชนอำเภอ และไม่มีการจัดทำบัญชีตั้งแต่แรกที่เปิดทำการกองทุนหมู่บ้าน

2. ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีจากตัวแทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์สาขาขนอม และธนาคารออมสินสาขาขนอม ซึ่งแจ้งแนวทางและวิธีการจัดตั้งกองทุนดำเนินงานของแต่ละหมู่บ้าน และแนวปฏิบัติในการจัดทำบัญชีของหมู่บ้าน แต่ในปัจจุบันพบว่ามีการเปลี่ยนตัวผู้จัดทำบัญชีและไม่มีการบันทึกรายการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน บางหมู่บ้านละเลยการบันทึกรายการบัญชี และยุติการดำเนินกิจกรรมกองทุนของหมู่บ้าน เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการจัดทำบัญชีตั้งแต่แรกที่อบรม เพราะผู้จัดทำบัญชีกองทุนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี ขาดความเข้าใจศัพท์เฉพาะทางการบัญชี เห็นว่าการจัดทำเป็นเรื่องยุ่งยาก ประกอบกับไม่ได้รับค่าตอบแทนอะไรจากการจัดทำ จึงไม่มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชี หรือศึกษาวิธีการจัดทำบัญชีอย่างจริงจัง

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านบางแห่งได้มีการสลายตัว/ลาออก และไม่มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทนที่ ทำให้การดำเนินกิจกรรมกองทุนยุติ เนื่องจากประสบปัญหาการติดตามหนี้จากลูกหนี้กองทุน และไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรที่จะเรียกเก็บหนี้ได้เพราะเป็นชาวบ้านเหมือนกัน ประกอบกับกลัวความรับผิดชอบที่มีต่อกองทุนจึงตัดสินใจลาออก เพื่อยุติปัญหาดังกล่าวที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองในอนาคต

4. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกเพื่อขอกู้เงิน พอกู้เงินได้ก็ขาดการติดต่อกับกองทุนและไม่ชำระหนี้คืน ยกเว้นบางหมู่บ้านที่มีระบบการบริหารงานเข้มแข็งทำให้มีการดำเนินงานได้ราบรื่นจนถึงปัจจุบัน และมีการเข้าชื่อจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์และสรุปผลความสัมพันธ์ของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูลที่มีต่อปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่าผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งทั้งหมดเป็นเพศชาย ซึ่งมีความละเอียดในการจัดทำเอกสารน้อย มีการจัดทำบัญชีตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยส่วนใหญ่จะจัดทำกันเดือนละครั้ง โดยนำเอกสารประกอบรายการบันทึกบัญชีต่างๆ มาจัดทำร่วมกันในตอนสิ้นเดือน ซึ่งพบปัญหาเอกสารสูญหายเนื่องจากขาดความเข้าใจในระบบการจัดเก็บ ทำให้ไม่สามารถลงรายการบัญชีได้ ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการยุติการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่า ผู้จัดทำบัญชีที่มีอายุค่อนข้างสูง คือ 40 ปี ขึ้นไปมักมีความเข้าใจกับระบบการบันทึกรายการบัญชีมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย เนื่องจากเกิดความสับสนของเอกสารประกอบรายการ ไม่ทราบว่าเอกสารแต่ละชนิดสะท้อนให้เห็นภาพของกองทุนอย่างไร

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิทางการศึกษา กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่าผู้จัดทำบัญชีที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับอนุปริญญา - ปริญญาตรี มักมีความเข้าใจหรือทำความเข้าใจกับวิธีการบันทึกรายการบัญชีได้ดีกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ

และการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการประกอบอาชีพ กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวจะให้ความสนใจและใส่ใจในรายละเอียดของเอกสารทางการบัญชีได้ดีกว่า เพราะทราบถึงความสำคัญของเอกสารแต่ละชนิด และผลกระทบต่างๆที่อาจเกิดขึ้นจากเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากการได้สัมผัสกับชีวิตประจำวันในการทำงานของตนเอง ทำให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านได้ดี

บทที่ 4

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญในการดำเนินการวิจัย โดยสรุปตั้งแต่วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการจัดการจัดทำบัญชีของทุนหมู่บ้าน : อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้านให้มีความถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส สามารถสอบกลับรายการได้
2. เพื่อนำปัญหาการจัดการจัดทำบัญชีไปจัดทำระบบบัญชีของทุนหมู่บ้านต่อไป

4.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้จัดทำบัญชีของทุนหมู่บ้านของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 34 ตัวอย่าง ซึ่งได้จากการสำรวจข้อมูลจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูล เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัญหาการจัดการจัดทำบัญชีของทุนหมู่บ้านของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นลักษณะแบบเปิดเสรีให้ผู้รับการสัมภาษณ์ แสดงถึงปัญหาที่ประสบในการจัดทำบัญชี ความคิดเห็น และทัศนคติต่างๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเวลาเดียว คือ เดือนเมษายน พ.ศ. 2550 โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ ไปทำการสัมภาษณ์ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 34 ชุด โดยวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำ ดังนี้

1. เตรียมแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้จัดทำบัญชีกองทุนของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน และแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลใช้เวลาดำเนินการเดือนเมษายน พ.ศ. 2550

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาจะนำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 ตัวอย่าง ที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสัมภาษณ์

2. แยกแบบสัมภาษณ์แต่ละชุด โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้องครบถ้วน ไปประมวลผลข้อมูล ส่วนแบบสัมภาษณ์ที่พบข้อบกพร่อง จะทำการสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมทางโทรศัพท์กับผู้รับการสัมภาษณ์

3. การประมวลผลข้อมูล นำแบบสัมภาษณ์มาจำแนกข้อมูลตามกลุ่ม หรือหมวดหมู่ของปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เพื่อประมวลผลข้อมูล

การสัมภาษณ์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้เป็นลักษณะการสัมภาษณ์ข้อมูลแบบเจาะลึก ไม่มีโครงสร้าง จะสัมภาษณ์โดยปล่อยให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และเป็นอิสระในหัวข้อที่สัมภาษณ์ แต่จะควบคุมให้อยู่ในกรอบของหัวข้อที่ต้องการสัมภาษณ์โดยจะใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ ครั้ง - 1 ชั่วโมง จะเน้นในรูปแบบดังนี้

1. การกำหนดหัวข้อ จะเป็นหัวข้อตามที่นักวิจัยต้องการรายละเอียดแล้วมาแตกย่อยเป็นประเด็นคำถามคร่าวๆ เพื่อเป็นกรอบที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนกำหนดเวลา และคำพูดที่ใช้ในแต่ละหัวข้อจะอยู่ในดุลพินิจของผู้สัมภาษณ์ โดยมีเป้าหมายที่จะได้ความจริงที่ไม่ทราบมาก่อนหรือสอบถามด้านทัศนคติ

2. การกำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากการเก็บข้อมูลรูปแบบนี้ไม่มีแบบสอบถามที่แน่นอน ผู้สัมภาษณ์จึงต้องพยายามเก็บข้อมูลโดยสร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเองเพื่อเพิ่มความร่วมมือและศรัทธาจากผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน

3. การดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะพูดคุยกับผู้ให้สัมภาษณ์ไปเรื่อยๆ ตรงประเด็นบ้าง ไม่ตรงประเด็นบ้าง เนื่องจากข้อมูลที่ได้มามีจำนวนมากยากที่ผู้สัมภาษณ์จะจดจำข้อมูลได้หมด จึงต้องอาศัยเทปบันทึกเสียง เพื่อบันทึกข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ภายหลัง แต่ไม่ได้รับการอนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ จึงให้ทีมงานจดบันทึกเป็นระยะๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ก่อนข้างจะยุ่งยากเนื่องจากการเก็บข้อมูลแบบนี้ใช้กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้มาจะเน้นเนื้อหามากกว่าความถูกต้องของข้อมูล ส่วนหนึ่งมาจากความน่าเชื่อถือของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยเลือกผู้สัมภาษณ์ที่มีคุณสมบัติตรงให้ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็นตัวแทนของผู้ที่มีความรอบรู้เรื่องที่ต้องการทราบจริงๆ และในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปคำร้อยละ

4.3 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปผลข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมาอายุน้อยกว่า 36-40 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 และมีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และที่น้อยที่สุดระดับอนุปริญญา - ปริญญาตรี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.83 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82

ตอนที่ 2 สรุปผลการการแสดงทัศนคติต่อการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

พบว่า ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่ง ในเขตอำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการแสดงทัศนคติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านตั้งแต่เริ่มการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่ง ได้รับทราบข้อมูลจากส่วนราชการที่รับแบบฟอร์มการจัดทำบัญชีและคู่มือการจัดทำบัญชี จากพัฒนาการชุมชนอำเภอชนอม โดยมีเพียงบางหมู่บ้านที่ไม่ได้รับแบบฟอร์ม ซึ่งจากการสัมภาษณ์ที่พัฒนาการชุมชนอำเภอชนอม ทราบว่าตัวแทนหมู่บ้านไม่ได้มารับแบบฟอร์มดังกล่าวที่พัฒนาการชุมชนอำเภอชนอม และไม่มีการจัดทำบัญชีตั้งแต่งวดแรกที่เปิดทำการกองทุนหมู่บ้าน มีการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีโดยตัวแทนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์สาขาชนอม และธนาคารออมสินสาขาชนอม ซึ่งแจ้งแนวทางและวิธีการจัดตั้งกองทุนดำเนินงานของแต่ละหมู่บ้าน และแนวปฏิบัติในการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ มักมีปัญหาเรื่องการเปลี่ยนตัวผู้จัดทำบัญชีและไม่มีกรบันทึกรายการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน บางหมู่บ้านละเลยการบันทึกรายการบัญชี และยุติการดำเนินงานกิจกรรมกองทุนของหมู่บ้าน เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการจัดทำบัญชีตั้งแต่แรกที่อบรม เพราะผู้จัดทำ

บัญชีกองทุนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี ขาดความเข้าใจศัพท์เฉพาะทางการบัญชี เห็นว่าการจัดทำเป็นเรื่องยุ่งยาก ไม่มีแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีหรือศึกษาวิธีการจัดทำบัญชีอย่างจริงจัง ปัญหาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านบางแห่งได้มีการสลายตัว/ลาออก และไม่มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทนที่ ทำให้การดำเนินงานกิจกรรมกองทุนยุติ เนื่องจากประสบปัญหาการติดตามหนี้จากลูกหนี้กองทุน และไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรที่จะเรียกเก็บหนี้ได้เพราะเป็นชาวบ้านเหมือนกันกลัวความรับผิดชอบที่มีต่อกองทุนจึงตัดสินใจลาออก เพื่อยุติปัญหาดังกล่าวที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองในอนาคต และปัญหาสมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นสมาชิกเพื่อขอกู้เงิน พอกู้เงินได้ก็ขาดการติดต่อกับกองทุนและไม่ชำระหนี้คืน ยกเว้นบางหมู่บ้านที่มีระบบการบริหารงานเข้มแข็งทำให้มีการดำเนินงานได้ราบรื่นจนถึงปัจจุบัน และมีการเข้าชื่อจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์และสรุปผลความสัมพันธ์ของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูลที่มีต่อปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่าผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งทั้งหมดเป็นเพศชาย ซึ่งมีความละเอียดในการจัดทำเอกสารน้อย มีการจัดทำบัญชีตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยส่วนใหญ่จะจัดทำกันเดือนละครั้ง โดยนำเอกสารประกอบรายการบันทึกบัญชีต่างๆ มาจัดทำร่วมกันในตอนสิ้นเดือน ซึ่งพบปัญหาเอกสารสูญหายเนื่องจากขาดความเข้าใจในระบบการจัดเก็บ ทำให้ไม่สามารถลงรายการบัญชีได้ ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการยุติการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่า ผู้จัดทำบัญชีที่มีอายุค่อนข้างสูง คือ 40 ปี ขึ้นไปมักมีความเข้าใจกับระบบการบันทึกรายการบัญชีมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย เนื่องจากเกิดความสับสนของเอกสารประกอบรายการ ไม่ทราบว่าเอกสารแต่ละชนิดสะท้อนให้เห็นภาพของกองทุนอย่างไร

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิทางการศึกษา กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่าผู้จัดทำบัญชีที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับอนุปริญญา - ปริญญาตรี มักมีความเข้าใจหรือทำความเข้าใจกับวิธีการบันทึกรายการบัญชีได้ดีกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ

และการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการประกอบอาชีพ กับปัญหาการจัดทำบัญชี พบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวจะให้ความสนใจและใส่ใจในรายละเอียดของเอกสารทางการบัญชีได้ดีกว่า เพราะทราบถึงความสำคัญของเอกสารแต่ละชนิด และผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากการได้สัมผัสกับชีวิตประจำวันในการทำงานของตนเอง ทำให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านได้ดี

4.4 การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยจะดำเนินไปตามผลของการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. อภิปรายผลจากการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูล
2. อภิปรายผลจากการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล เกี่ยวกับการแสดงทัศนคติต่อการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน
3. อภิปรายผลจากการวิเคราะห์และสรุปผลความสัมพันธ์ของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูลที่มีต่อปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 1 สรุปผลข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูล

ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่มากกว่า 40 ปี มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ตอนที่ 2 สรุปผลการแสดงทัศนคติต่อการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

ผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่ง ในเขตอำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการแสดงทัศนคติเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านโดยกองทุนหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนมักมีทัศนคติด้านบวก และมีแนวคิดในการพัฒนากองทุนของตนเองให้ก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป ในทางกลับกันกองทุนหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชี เพราะไม่รู้จะจับต้นชนปลายได้อย่างไร

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์และสรุปผลความสัมพันธ์ของผู้รับการสัมภาษณ์ข้อมูลที่มีต่อปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพ

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และลักษณะการประกอบอาชีพกับปัญหาการจัดทำบัญชีพบว่าผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งทั้งหมดเป็นเพศชาย ซึ่งมีความละเอียดในการจัดทำเอกสารน้อย อายุเฉลี่ยส่วนใหญ่ค่อนข้างสูงก่อให้เกิดปัญหาด้านความเข้าใจกับระบบการบันทึกรายการบัญชี แต่แก้ปัญหาโดยอาศัยผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาทางด้าน

การบัญชีเป็นผู้ช่วยเหลือในการจัดทำบัญชีของหมู่บ้านตนเองซึ่งผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวจะมีความเข้าใจวิธีการจัดทำบัญชีได้ดี

4.5 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน อำเภอชนอม จังหวัด นครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 3 ประการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่ง ควรตระหนักถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ด้านต่างๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน และมีการประชุมติดตามผลการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้งมากขึ้น ควรหาปัจจัยที่เป็นแรงเสริมให้ผู้ที่จัดทำบัญชีได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการร่วมรับผิดชอบและรับชอบร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้จัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

ผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านควรตระหนักถึงภาระหน้าที่สำคัญที่ท่านได้รับ ดังนั้น ก่อนอื่น ท่านต้องสำรวจตนเองก่อนว่าสามารถทำบัญชีได้หรือไม่ และจะมีวิธีการใดที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถจัดการกับภาระงานที่รับผิดชอบอยู่ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับระบบการจัดทำบัญชีให้ลึกซึ้งว่า มีความเหมาะสมกับกองทุนหมู่บ้านในแต่ละแห่งหรือไม่ เนื่องจากแต่ละแห่งมีพฤติกรรม ความเป็นอยู่ สภาพสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นหากมีผู้สนใจตลอดจนให้การสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านที่มีความเข้าใจง่าย และหมั่นฝึกฝนพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ปัญหาในการจัดทำบัญชีน้อยลง และกระตุ้นให้เกิดการจัดทำบัญชีของแต่ละกองทุนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

เซาวลีย์ พงศ์ผาคติโรจน์. หลักการบัญชีขั้นต้น 1. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ : หจก. วิ.ซี. เซอร์วิสเซ็นเตอร์. มปป.

เสนีย์ พวงยาณี. การบัญชีขั้นต้น 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัททริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2548.

วิไล วีระปรีช. ระบบบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. คู่มือการพิจารณาเงินกู้สำหรับ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ, มปป.

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช. คู่มือการจัดทำบัญชี และแนวทางการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. นครศรีธรรมราช : ประยูรการพิมพ์, 2548.

ภาคผนวก

(สำเนา)

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๔

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อ
สร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน และ
ชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้ง
เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ (๘) แห่ง
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๔
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
(31 พ.ค. 44)

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

*"กองทุน" หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณีตามระเบียบ

*(บทนิยาม"กองทุน" แก้ไขโดยข้อ 3 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2544)

"หมู่บ้าน" หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครอง

ท้องที่

"ชุมชนเมือง" หมายความว่า ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

"คณะอนุกรรมการสนับสนุน" หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

"คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด" หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

"คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

"คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

"กรรมการกองทุน" หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

"ธนาคาร" หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน

"ครัวเรือน" หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา
สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่รวมกัน

"หัวหน้าครัวเรือน" หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบ้านตามทะเบียนบ้าน

(บทนิยาม "ผู้แทนครัวเรือน" หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่ง
หัวหน้าครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน.....ถูกยกเลิกโดยข้อ 4 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 3
พ.ศ.2544)

"หุ้น" หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตาม
ที่กองทุนกำหนด

"เงินฝากสัจจะ" หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุน
ตามแต่จะตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพ
จากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

"เงินรับฝาก" หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมตาม
ที่กองทุนกำหนด

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

"ที่ประชุมสมาชิก" หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่
วิสามัญ

"บัญชีกองทุนหมู่บ้าน" หมายความว่า บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้ชื่อกองทุนหมู่บ้าน
(ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง) หรือ บัญชีที่ ๑ ซึ่งกองทุนเปิดไว้รองรับเงินจัดสรรจากรัฐบาล

"บัญชีเงินสะสม" หมายความว่า บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้ชื่อกองทุนหมู่บ้าน(ชื่อ
หมู่บ้าน/ชุมชนเมือง) หรือ บัญชีที่ ๒ ซึ่งกองทุนเปิดไว้รองรับเงินฝากประเภทอื่นนอกเหนือจากเงินที่ได้รับ
จัดสรรจากรัฐบาล

*(บทนิยาม "บัญชีกองทุนหมู่บ้าน" และ "บัญชีเงินสะสม" เพิ่มเติมโดยข้อ 3 แห่งระเบียบฯ
ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545)

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการตาม
ระเบียบนี้

หมวด ๒

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๕ วัตถุประสงค์หรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

- (๑) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- (๒) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่า และภูมิ

ปัญญาของตนเอง

- (๓) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้วยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- (๔) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
- (๕) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

ข้อ ๖ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

- (๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

(๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต

(๕) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๗ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุน
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพันอื่นใด

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ฯ “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” กับธนาคาร เพื่อสำรองจ่ายและเตรียมจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติไปยัง

บัญชีกองทุนหมู่บ้าน และบัญชีกองทุนชุมชนเมืองตามหมวด ๙ แห่งระเบียบนี้ บัญชีละ 1 ล้านบาท
ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตาม
วรรคหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาต่อได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ ๑๐ ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงิน
จากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในหลักการ ดังนี้

- (๑) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน
- (๒) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล ด้านความรู้
และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น กลุ่มออมทรัพย์
ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนอาชีพ และกองทุนสวัสดิการ และความพร้อมในการเข้าบริหารจัดการกองทุน
- (๓) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนสังคมหรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น
- (๔) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน
โดยสมาชิก และมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและ
การพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑๑ และบทบัญญัติในหมวด ๘ แห่งระเบียบนี้ เมื่อคณะกรรมการ
ได้อนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชี
กองทุนชุมชนเมืองแล้ว คณะกรรมการย่อมหมดอำนาจในการบริหารจัดการเงินกองทุน และจะเข้าแทรกแซง
การบริหารจัดการเงินกองทุนของคณะกรรมการกองทุนมิได้

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจระงับการจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหรือให้กองทุน
ชดเชยหรือให้ส่งคืนเงินในกรณีที่กองทุนเบิกจ่ายไปแล้ว อันเนื่องมาจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า
คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด หรือกระทำการอันอาจ
ก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทุน

หมวด ๓

คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

**ข้อ ๑๒ ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรองประธาน คนที่หนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นรองประธานคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรรมการผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ เป็นอนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนจากสำนักงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(ระเบียบฯ ข้อ 12 เดิม ถูกยกเลิกโดย ข้อ 3 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 และใช้ข้อความใหม่ที่พิมพ์ไว้)

ข้อ ๑๓ คณะอนุกรรมการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

(๒) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่งกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) บูรณาการแผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกองทุน

(๔) ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงานโครงการของรัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกับกองทุน เพื่อให้อำนาจให้กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน สามารถรวมกองทุนอื่นกับกองทุนได้ตามวัตถุประสงค์

(๕) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการสนับสนุน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๔

คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

****ข้อ ๑๔ ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด** ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัด เป็นรองประธาน ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) คลังจังหวัด ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ เป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะอนุกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะอนุกรรมการดังกล่าวตามวรรคแรก ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักการคลังกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคนเป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

(ระเบียบฯ ข้อ 14 แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 4 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546)

ข้อ ๑๕ ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมินของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- (๔) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- (๕) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกองทุนในจังหวัด

(๖) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนและส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทราบ

(๗) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนมอบหมาย

*ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี ปลัดเทศบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตแล้วแต่กรณี คลังจังหวัด ณ อำเภอ หรือ หัวหน้าฝ่ายการคลังแล้วแต่กรณี ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนและอื่น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินเก้าคน เป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการอำเภอ หรือ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนเขตแล้วแต่กรณี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอมีหน้าที่ประเมินความพร้อม สนับสนุนการเตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและติดตามการดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมอบหมาย

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนา การเรียนรู้ร่วมกัน ในการบริหารการจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจ ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายชุมชนระดับอำเภอ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรประชาชนเครือข่ายชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ ด้านการพัฒนากองทุนหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในจำนวนตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยให้มีบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

*(ความในวรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ 5 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545)

หมวด ๕

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

*ข้อ ๑๖ ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองโดยสมาชิก จากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุน เป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗

การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนนั้น ควรคำนึงถึงจำนวนกรรมการชายและหญิง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้น ให้คณะกรรมการกองทุนออกระเบียบข้อบังคับกองทุนตามมติของที่ประชุมสมาชิก โดยให้คำนึงถึงหลักศาสนา วัฒนธรรม และจารีตประเพณี ของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

*(ความในข้อนี้ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 5 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544)

ข้อ ๑๗ กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน

(๒) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียหายทางการเงิน ตลอดจนยืนยันในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก

(๗) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์การ หรือหน่วยงานที่สังกัด

(๘) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

(๙) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(๓) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์การชุมชน หรือปัจเจกบุคคล ในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๔) ดำเนินการและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และ วิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๕) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(๖) ทำนิติกรรมสัญญา หรือ ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

(๗) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิกจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

(๘) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่ เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้ เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตาม หรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

***ข้อ ๑๘ ทวิ ในกรณีกองทุนใดไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ** เนื่องจากโดยสภาพข้อเท็จจริงสุดวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้ คณะกรรมการกองทุนรายงานปัญหาและเสนอระเบียบปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาคณะอนุกรรมการสนับสนุน ระดับอำเภอพิจารณา และนำเสนอคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้เป็นรายกรณี ต่อไป

*(ความในข้อ 18 ทวิ เพิ่มเติมโดยข้อ 6 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม โดยข้อ 6 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2545)

ข้อ ๑๙ กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย กรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรง ตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

****ข้อ ๑๙ ทวิ** ในกรณีที่กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ได้รับมติจากที่ประชุมสมาชิกโดยมีคะแนนเสียงสามในสี่รับรองให้เป็นกรรมการกองทุนต่อ และมีความประสงค์ที่จะปฏิบัติงานต่อไปให้มีสิทธิเป็นกรรมการกองทุนต่อไปตามวาระ ส่วนจำนวนคณะกรรมการกองทุนที่ยังขาดอยู่ให้สมาชิกคัดเลือกจากผู้สมัครคัดเลือกตามจำนวนที่เหลือ ให้กองทุนจัดทำรายงานการประชุมและเสนอให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอทราบ

(ข้อ 19 ทวิ เพิ่มเติมโดยระเบียบฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546)

ข้อ ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
- (๔) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
- (๕) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗ (๔) (๕) (๖) และ (๗)
- (๖) คณะกรรมการให้ออก เนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติ และมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุนแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๙ วรรคสาม มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) และ (๓)

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรัณุกองทุน และเลขานุการกองทุน

ข้อ ๒๒ การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งใน
ลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
กรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุม
ในเรื่องนั้น

หมวด ๖ กองทุนและสมาชิกกองทุน

ดังนี้

ข้อ ๒๓ กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน

- (๑) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาวะผูกพัน
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (๕) เงินฝากสัจจะและเงินที่รับฝาก
- (๖) เงินค่าหุ้น
- (๗) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (๘) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๒๔ สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน ให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากสัจจะไว้ที่กองทุน

ข้อ ๒๖ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกใหม่

วิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๒๗ นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกตามระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นสมควร

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิกซึ่งเข้าชื่อกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ข้อ ๒๘ ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกลงมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใดมีสมาชิกลงมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังมิใช่เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อมีสมาชิกลงมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๙ สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๓๐ สมาชิกตามข้อ ๑๘ (๓) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำขอกู้ โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้ คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๑ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวน สองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

(ความในวรรคสาม "การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความ เหมาะสมและจำเป็น" ถูกยกเลิกโดยข้อ 7 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545)

**ข้อ ๓๑ ทวิ ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๓๑ ทวิ การอนุมัติเงินกู้ หรือ เงินยืมฉุกเฉิน ให้ คณะกรรมการกองทุนอนุมัติเงินกู้ รายหนึ่ง จำนวนไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จากเงินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล หรือ บัญชีกองทุนหมู่บ้าน (บัญชีที่ ๑) ไปใช้จ่ายเพื่อการฉุกเฉิน หรือ จำเป็นเร่งด่วน โดยกองทุนหมู่บ้าน สามารถเบิกเงินฉุกเฉิน จากบัญชีกองทุนหมู่บ้าน (บัญชีที่ ๑) มาเก็บรักษาไว้เป็นเงินสด ตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ข้อกำหนดของกองทุน โดยวงเงินสดที่เก็บรักษาประจำวัน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ ประชุม ซึ่งมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

** (ความในข้อ 31 ทวิ เพิ่มเติมโดยข้อ 8 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 6 แห่ง ระเบียบฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546)

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือ บางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงิน ตลอดจน เงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทน คณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติแล้ว เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชี ออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชี ผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลหรือ ทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝาก และเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี และสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

*ข้อ ๓๔ ทวิ ให้คณะกรรมการกองทุนเก็บรักษา หรือ เบิกจ่ายดอกเบี้ย หรือ เงินตอบแทนจากผลกำไร ตามเงื่อนไขและวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดอกเบี้ย และ เงินตอบแทนจากผลกำไร ที่เกิดขึ้นจากการนำเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้าน(บัญชีที่ ๑) ไปให้สมาชิกกู้ หรือ ยืมไปลงทุน หรือ เพื่อการฉุกเฉินจะต้องนำเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้าน (บัญชีที่ ๑)

(๒) ให้ กองทุน จัดทำงบดุล และงบกำไรขาดทุน ทุกหกเดือน เพื่อจะได้รับทราบผลประกอบการของกองทุนโดยรวม

(๓) ให้เบิกจ่ายดอกเบี้ย หรือ เงินตอบแทนจากผลกำไรสะสมที่เกิดขึ้นมาใช้จ่าย หรือนำไปใช้จ่าย และจัดสรร ตามเงื่อนไข หรือระเบียบที่แต่ละกองทุนได้กำหนดขึ้น

(๔) ให้คณะกรรมการกองทุนทำหลักฐานการเบิกถอนดอกเบี้ย หรือ เงินตอบแทนจากผลกำไรจากบัญชีกองทุนหมู่บ้าน (บัญชีที่ ๑) รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการเบิกถอน พร้อมหลักฐานแล้วปิดประกาศให้สมาชิกกองทุนได้รับทราบ และตรวจสอบ ณ ที่ทำการกองทุน

*(ความในข้อ 34 ทวิ เพิ่มเติมโดยข้อ 9 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545)

(ความในข้อ ๓๕ เดิมคือ "การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง" ถูกแก้ไข ข้อ 10 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยข้อ 7 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 ดังข้อความที่พิมพ์ไว้ต่อไปนี้...)

**ข้อ ๓๕ การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ หรือ เงินยืม ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย หรือ เงินยืมพร้อมเงินตอบแทนจากผลกำไร ให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้น ตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) เงินกู้ หรือ เงินลงทุนทุกประเภท ซึ่งให้กู้หรือยืมจากเงินและดอกเบี้ยหรือผลอันเกิดจากเงินที่ได้รับจากการจัดสรรหรือสมทบจากสำนักงาน ให้ผู้กู้ หรือผู้ยืม ชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

(๒) เงินกู้ หรือ เงินลงทุนทุกประเภท ซึ่งให้กู้ หรือ ยืมจากเงิน หรือ ดอก หรือ ผลอันเกิดจากเงินกู้ หรือ ยืมจากสถาบันการเงิน ให้ผู้กู้ หรือ ผู้ยืม ชำระคืนตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

สมาชิกที่ประสงค์จะชำระคืนเงินกู้ หรือ เงินยืมทุกประเภท ต้องไปติดต่อขอชำระคืนเงินกู้ หรือ เงินยืมทุกประเภท กับคณะกรรมการกองทุน เพื่อตรวจสอบเงินงวด (เงินต้น พร้อมดอกเบี้ย หรือ เงินยืม และเงินตอบแทนจากผลกำไร) ที่จะต้องส่งชำระคืน

ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำหนังสือแจ้งความประสงค์ในการชำระคืนเงินกู้ หรือ เงินยืมทุกประเภท ของสมาชิกให้กับสมาชิก จำนวน สาม ฉบับ

ให้สมาชิก นำเงิน (เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย หรือ เงินยืม และเงินตอบแทนจากผลกำไร) ไปฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ของสมาชิก พร้อมทั้ง ทำหลักฐานการถอนเงิน (ใบถอนเงิน) มอบไว้กับธนาคารเพื่อให้ธนาคารถอนเงินจำนวนดังกล่าว

ให้ธนาคารถอนเงิน ตามยอดเงิน ซึ่งระบุไว้ในหลักฐานการถอนเงิน (ใบถอนเงิน) แล้วนำฝากเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้าน (บัญชีที่ ๑)

เมื่อธนาคารรับเงิน และหลักฐานการถอนเงิน (ใบถอนเงิน) จากสมาชิกกองทุนแล้วให้มอบหนังสือแจ้งความประสงค์ในการชำระคืนเงินกู้ หรือ เงินยืม (ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒) ให้กับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกนำไปเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ และนำไปมอบให้คณะกรรมการกองทุนตามระเบียบ หรือ ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน หนึ่งฉบับ เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชี หรือ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องส่วนอีกหนึ่งฉบับ (ฉบับที่ ๓) ให้ธนาคารจัดเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(ข้อสังเกต ระเบียบฯ ฉบับที่ 5 แบ่งกำหนดระยะเวลาการชำระคืนตามประเภทเงินที่ยืม และยกเลิกวิธีการ

ชำระคืนโดยมอบหมายคณะกรรมการเป็นผู้แทนชำระเงินที่ธนาคาร ที่กำหนดโดยระเบียบฯ ฉบับที่ 4)

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนต้นเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้รายหนึ่งรายใดก็ได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่งหรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กุนำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิกสัญญา

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

*ข้อ ๓๗ ทวิ กรณีที่ทบบัญญัติตามความในหมวดนี้ขัดหรือแย้งกับหลักศาสนาของสมาชิกของกองทุน ให้คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบในการใช้ประโยชน์จากเงินกองทุน และการกำหนดผลตอบแทนใช้คืนกองทุน ให้สอดคล้องกับหลักศาสนาของสมาชิกนั้นได้

*(ความในข้อ 37 ทวิ เพิ่มเติมโดยข้อ 7 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2544)

****ระเบียบฯ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๘** กองทุนหมู่บ้านสามารถกู้ยืมเงินกับกองทุนหมู่บ้านอื่นได้ เพื่อนำไปให้สมาชิกกู้ต่อไปลงทุนในการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุจำเป็นเร่งด่วน หรือ ฉุกเฉินได้ตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) กองทุนหมู่บ้านที่**ให้กู้**และ**กองทุนหมู่บ้านที่ขอกู้**ต้องเรียกประชุมสมาชิกเปิดเวทีประชาคม พร้อมทั้งขอความเห็นชอบจากสมาชิกโดยชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ วงเงินขอกู้ เงื่อนไขของสัญญา ตลอดจนประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องมีผู้มาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และให้มีผู้แทนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอมาเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วย

(๒) จัดทำสัญญากู้เงิน และมีหนังสือถึงธนาคารที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือให้โอนเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้าน**ที่ให้กู้** (บัญชีที่ ๑) ไปยังบัญชีกองทุนหมู่บ้าน**ที่ขอกู้** (บัญชีที่ ๑)

(๓) มีหนังสือแจ้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภออย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ เพื่อคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ จะได้แจ้งให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด และคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแจ้งให้สำนักงานได้ทราบเป็นลำดับ

หมวด ๘ การทำบัญชีและตรวจสอบ

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสมาชิกเป็นหลัก

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบกองทุน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน

ข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน

ข้อ ๔๐ การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหากปรากฏว่าปีใดมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวด ๙ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ *ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการชี้แจง ทำความเข้าใจ เตรียมความพร้อม และดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ผู้มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือนเข้าประชุมแทนได้

เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุน เป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน

ในส่วนของชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เป็นผู้ทำหน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้านตามวรรคแรก

*(ความในวรรคแรก แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 4 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2544)

*ข้อ ๔๑ ทวิ หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองที่ยังไม่สามารถจัดประชุมเพื่อเปิดเวทีชาวบ้าน ในการดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนตาม ข้อ ๔๑ ให้อนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(๑) สำรวจจำนวนครัวเรือนของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัยจริงว่าเป็นจำนวน เท่าใด และเมื่อทราบจำนวนตามข้อเท็จจริง ให้ใช้จำนวนครัวเรือนตามข้อเท็จจริงเป็นฐานในการคิดคำนวณจำนวนสามในสี่ของครัวเรือน

(๒) เมื่อสำรวจข้อเท็จจริงของครัวเรือนแล้ว ให้จัดประชุมเพื่อเปิดเวทีชาวบ้าน และดำเนินการจัดประชุมครั้งแรก มีจำนวนผู้แทนครัวเรือนมาไม่ครบสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ให้ดำเนินการจัดประชุมเป็นครั้งที่สอง อีกครั้งหนึ่ง และเมื่อจัดประชุมเป็นครั้งที่สอง แล้ว จำนวนผู้แทนครัวเรือนยังไม่ครบตามที่กำหนด ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ก. ทำการสำรวจความจำเป็นของผู้แทนครัวเรือนเป็นรายครัวเรือนว่าจะมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมประชุมเพื่อเปิดเวทีชาวบ้านหรือไม่

ข. เมื่อดำเนินการสำรวจความจำเป็นของผู้แทนครัวเรือนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการประชุม เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านเป็นครั้งที่สาม โดยเรียกประชุมเฉพาะผู้แทนครัวเรือนที่มีความจำเป็นเข้าร่วมประชุม และผู้เข้าร่วมประชุมครั้งที่สาม จะต้องไม่น้อยกว่าการประชุมทั้งสองครั้งที่ผ่านมา และจะต้องมีผู้แทนครัวเรือนที่แสดงความจำเป็นเข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่

(๓) หลังจากที่ได้ดำเนินการประชุม ครั้งที่สาม เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้อนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ รวบรวมเอกสารอันประกอบไปด้วย

ก. บัญชีรายชื่อความจำเป็นของผู้แทนครัวเรือน

ข. สำเนาบันทึกรายงานการประชุมเวทีชาวบ้าน

ค. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทป.๑)

จัดส่งให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบว่า เห็นสมควรให้ถือเป็นการจัดเวทีชาวบ้านโดยสมบูรณ์หรือไม่ และเมื่อคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด มีมติเห็นชอบ ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบเป็น วิทยากรนี้ ต่อไป

*(ความในข้อ 41 ทวิ เพิ่มเติมโดยข้อ 11 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2545)

ข้อ ๔๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เข้าดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจํานวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๙ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

ข้อ ๔๓ คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ ต้องดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้ง กองทุนต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และเปิดบัญชีเงินฝาก ของคณะกรรมการกองทุนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันหลังจากได้รับเลือก

ข้อ ๔๔ ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ภายใต้ ชื่อบัญชี "กองทุนหมู่บ้าน (ชื่อบ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....) " ไว้กับธนาคารเพื่อรับโอนเงินที่ ได้รับจากคณะกรรมการ

ข้อ ๔๕ ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินผล การดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

*ข้อ ๔๕ ทวิ ในระยะเริ่มแรก หากประธานกรรมการยังมิได้แต่งตั้งผู้แทน คณะกรรมการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดตามข้อ ๑๔ ให้ คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดสามารถดำเนินการประชุมได้โดยให้ถือว่าครบองค์ประชุมตลอดจนมี อำนาจหน้าที่ ตามข้อ ๑๕ ได้

*(ความในข้อ 45 ทวิ เพิ่มเติมโดยข้อ 8 แห่งระเบียบฯ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2544)

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๔

(ลงชื่อ) สุวิทย์ คุณกิตติ
(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)
รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ระเบียบฯฉบับที่ 1 สำเนาถูกต้อง
 กองวิชาการและแผนงาน
 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
 เสาวรัช.....พิมพ์
 ศิริพร.....ตรวจทาน
 (download จาก เว็บไซต์กรมฯ)

แก้ไขเพิ่มเติม ตามระเบียบฯ ฉบับที่ 2 ถึง 5 โดย...

ฝ่ายแผนงานและโครงการ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดสุรินทร์
 จนท.สทบ.จังหวัดสุรินทร์.... พิมพ์และตรวจทาน
 นายสมพร พูลเพิ่ม นักวิชาการพัฒนาชุมชน 6 ว.....รับรองความถูกต้อง

หมายเหตุ 1. ตามสำเนานี้ "ระเบียบฯ" หมายถึง ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 แห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 2. ระเบียบฯ ฉบับที่ 1 ใช้บังคับเมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544
 ระเบียบฯ ฉบับที่ 2 ใช้บังคับเมื่อ วันที่ 19 มิถุนายน 2544
 ระเบียบฯ ฉบับที่ 3 ใช้บังคับเมื่อ วันที่
 ระเบียบฯ ฉบับที่ 4 ใช้บังคับเมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2545
 ระเบียบฯ ฉบับที่ 5 ใช้บังคับเมื่อ วันที่ 3 กรกฎาคม 2546
 (ดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.welcome.to/vfsurin> หรือ เว็บไซต์ของ <http://www.thai.net/cdsurin>)

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ - สกุล นางพัชรินทร์ บุญนุ่น

Mrs. Patcharin Bunnoon

2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3 5499 00033 54 0

3. ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี
อาจารย์ประจำแผนกวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ

4. หน่วยงานและที่อยู่ติดต่อได้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ
เลขที่ 99 ม.4 ต.ท้องเนียน อ.ขนอม
จ.นครศรีธรรมราช 80210
โทร 075-476964-71, 09-4722987
FAX 075-476962

5. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญา	อักษรย่อปริญญา/ชื่อเต็ม	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา
2547	ตรี	กศ.บ. คณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช
2544	โท	บธ.ม. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	การบัญชี	มหาวิทยาลัยภาคกลาง
2540	ตรี	บธ.บ. บริหารธุรกิจบัณฑิต	การบัญชี	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช

ประวัติผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ-สกุล

นางนิตยา ทัดเทียม

Mrs. Nittaya Tadtiam

2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน

3 9206 00464 84 5

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

อาจารย์ประจำแผนกวิชาการบัญชี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ

4. หน่วยงานและที่อยู่ติดต่อได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ

เลขที่ 99 ม.4 ต.ท้องเนียน อ.ขนอม

จ.นครศรีธรรมราช 80210

โทร 075-476964-71, 06-9494588

FAX 075-476962

5. ประวัติการศึกษา

ปีจบการศึกษา	ระดับปริญญา	อักษรย่อปริญญาชื่อเต็ม	สาขาวิชา	ชื่อสถาบันสถานศึกษา
2548	โท	บช.ม. การบัญชี	การบัญชี	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2543	ตรี	บช.บ. การจัดการทั่วไป	การจัดการทั่วไป	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช
2540	ตรี	บช.บ. การบัญชี	การบัญชี	สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้